

Órmezői *Morus Szent*
Tamás Egyesület

Morus Tamás Napja - június 22.



A kiadvány anyagának megírásában az Órmezői Morus Szent Tamás Egyesület tagjai vettek részt, a hosszabb szövegrészek szerzőit a kiadványban feltüntetjük. A képeket az egyesület tagjainak amatőr felvételeiből és Földi Annamária felvételeiből válogattuk – köszönet érte.

Szerkesztette *Makrainé Tóth Rita*.

Külön köszönetet mondunk *Veréb Lászlónak*, aki a Morus Napon készült hangfelvételt legépelte.

A kiadvány megjelenését Újbuda Önkormányzata és a Nemzeti Civil Alapprogram Közép-magyarországi Regionális Kollégiuma támogatta.



Felelős Kiadó: Órmezői Morus Szent Tamás Egyesület

Budapest, 2011. december



BEVEZETŐ

Hogy telt a Morus 2011-es éve? Hűségben és újítások közepette, és még mindig talpon. Megtartottunk mindent, ami jó, s kitaláltunk olyan dolgokat, amilyenek még nem voltak eddig, szó esett hungarikumokról vendégeinkkel, magunk is meglátogattunk egy hungarikumot, pályáztunk és nyertünk, hirdettünk az 1%-os kampányban, és nem gyarapodtunk, origamit hajtogattunk, elbúcsúztunk Ilonka nénitől, s végül fölmentünk a face bookra – ahonnan ma már nem lehet hiányozni, ha a virtuális valóság útján is hirdetni szeretnénk programjainkat és gondolatainkat, s növelni a támogatottságunkat a fiatalok körében. Visszatérő bűvös szám volt a 10, bár rég elmúltunk tízesztendősek, a körülöttünk felfejlődő események közül több is elérte ezt a kort. Mindezt részleteiben is kibontva ajánljuk szeretettel a következő oldalakon.

KÖZGYŰLÉSEK, HIVATALOS ESEMÉNYEK

Az Őrmezői Morus Szent Tamás Egyesület **2011. február 22-án megtartotta évi rendes közgyűlését**, amelynek napirendjén, mint minden évben, az éves működésről és pénzügyi helyzetéről készült beszámoló és a 2011. évi program és pénzügyi terv megvitatása szerepelt.

A közgyűlés a beszámolókat elfogadta, a tervezett Morus Nap díszvendégére pedig javaslatot tett *dr. Béres József* személyében. Felmerült még több név is, sok szavazatot kapott *Schäfer Erzsébet* közíró is, akinek mielőbbi meghívását szintén célul tűztük ki.

Évente visszatérő témánk, hogy miből finanszírozzuk a tevékenységet. Változó sikerrel – és egyre kisebb összegekkel sikerül pályázati támogatásokhoz jutni, 1%-os bevételeinket is nagyon nehezen növeljük, hisz egy-egy hirdetés több pénzt visz, mint amennyit hoz – alapvetően időseket, nyugdíjasokat támogat az egyesület, akik nem adóznak. Gondoltuk a tagdíj emelését is, de hát az is csak pár ezer forint plusz bevételt adhat. Marad hát az, hogy az elnök minden tagtárs lelkiismereti kérdésévé tette az 1%-os támogatók gyűjtését.

HANGVERSENYEINKRŐL

Egyesületünk ebben az évben is **három hangversenyt szervezett**, a tavaszi előadásokra 2010. március 26-án és május 21-én került sor, az utolsó pedig november 26-án volt. A műsorok összeállításánál és a konferálásnál bizton támaszkodhattunk ismét *Héra András* tanár úrra.

Az első koncertet így ajánlotta: "A hangverseny igen sokszínű műsort ígér: Mindjárt az első szám érdekessége, hogy *Bánkői Gyula* fiatal zeneszerző, a Magyar Rádió zenei szerkesztője. A három harmonikás darab tudomásunk szerint ősbemutató. A harmadik szám szerzője, *Franck Angelis* 1962-ben született francia zeneszerző, elsősorban harmonikára komponál nagyon dallamos zenét. *Ryo Noda* japán zeneszerző, tőle két mű is hallható, ő a kortárs zene eszközeivel mutatja be, mire képes egy virtuóz szaxofonjátékos – ő lesz a legszokatlanabb, ezért a legizgalmasabb, de talán érde-

kes, hogy ilyen is van. Willi Brandt német romantikus zeneszerző (1869–1923), többek között két trombitaversenyt írt, de a magyar repertoárba most került be. Nagyon szép a II. concerto, ami a műsort zárja.



Pillanatkép a márciusi hangversenyről,
Szabó Ádámmal

Az ismeretlenek mellett gitáron hallunk Bachot és blockflöte együttesrel 20. századi zenét, ami szintén különlegesség. Reméljük, tetszeni fog a műsor.”

Májusban fellépett a Saxbusters együttes is, akik Prokofjev: Péter és a Farkas, saját hangszerelésű ismert művét szólaltatták meg. A fiúk nagyon készültek, hogy a szintén saját ötletű és készítésű bábfilmét is levetítsék hozzá, de a technika ezt nem tette lehetővé. Kárpótoltak minket később, a saját hangversenyükkel, amikor is a szakközépiskolából több ballagót magában foglaló együttes búcsúkoncertet adott a zeneiskolában.

A novemberi hangverseny egyik érdekessége az volt, hogy az iskola saját szervezésű zongoraversenyének díjazottjai is játszottak a közönségnek, s mivel a program nyomtatása egyszerre zajlott a versennyel, a résztvevők nevét csak a koncerten tudtuk meg. Persze a beszámolónk nyomdába adásáig kiderült: Horváth Marcellnek és Tóth Kingának tapsolhattunk. A zongora mellett ezen az estén az összes vonós is megszólalt, s Héra tanár úr visszaemlékezéseiből azt is megtudhattuk, hogy a 18 éve tartó koncerteken eddig kimaradt a brácsa, s ez itt most megszólalt Kiss Melinda keze alatt.

A résztvevők szép játékát ezúton is nagyon köszönjük, sikerükhöz szívből gratulálunk!

Az Egyesületünk az idén már a face bookon is hirdette eseményeit, természetesen a hangversenyeket is. Ilyenkor lehet látni, hogy a közönség mennyire értékeli, s milyen magas értéket tulajdonít a fiatalok játékának.

Köszönjük a Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskola diákjainak, felkészítő tanáraiknak, és nem utolsó sorban Héra Andrásnak!

A MAGYAR KÖLTÉSZET NAPJA 2011. ÁPRILIS 11.

Új ötlet és új rendezvény az egyesületünk életben a Magyar Költészet Napjának megünneplése. A helyszín adott, hiszen a szépen felújított Költők Parkja az Őrmezőn élt költők szép emlékoszlopaival megemlékezésért kiált. Ezt a kiáltást azért meghallotta már korábban is az Őrmezői Községi ház, s évente koszorúzzák, ünneplik Zelk Zoltán, Kálnoky László és Kormos István emlékhelyét ezen a napon. Amit a Morus tett hozzá, az az Újbudai Versmondó Maraton, amelyen hivatásos művészek, iskolások, fiatalok, idősek, civilek – egyszerűen bárki, aki a verseket szereti – olvashatja, szavalhatja kedvenc verseit. A felhívásunk jó visszhangra talált, s az időjárás is kegyes volt ehhez a szabadtéri rendezvényhez, bár azért a kabát elkelt. Délelőtt 11-től sötétedés utánig, este 8-ig folyamatosan jöttek az önként jelentkezők, s szebbnél szebb verseket hallgathattak a közben néha cserélődő, de végig kitartó közönség.



Az óvodások is sok-sok verset mondtak...

Nagyon szép és felemelő perceket, órákat töltöttünk együtt. Nyitásként *dr. Kupper András* alpolgármester úr mondta el Nagy László: *Bartók és a ragadozók* c. művét. Nagy eredménye a napnak, hogy eljött Őrmező összes oktatási intézménye (Napsugár ovi, Neszmélyi úti ovi, Eszterlánc ovi, a „Weiner”, Menyecske utcai Általános Iskola és a Kossuth Nevelőotthon), megjelentek és „szavaltak” a hallássérültek jelynyelven, a Tarka Színpadosok, a Cavinton Táncegyüttes, a Morus szeniorjai, és számtalan örmezei vagy kicsit távolabbról érkezett versszerető felnőtt, gyerek, összesen 83 fő, valamint a „megszámolhatatlanul sok” óvodás. A művek felölelték a nagy klasszikusokat, Petőfitől Adyn keresztül József Attiláig, kuriózum volt *Laár András* groteszk verseit hallgatni, vagy akár a helyi kötődésű Kálnoky Shakespeare paródiáját, *Varró Dani* zsenéit, míg voltak, akik saját versüket tették közkinccsé. A nap esszenciája volt a záró egy óra, amely József Attila teljes életútjának keresztmetszetét adta versekkel és zenével *Engelberth László* és diákjai előadásában. Jó volt látni a lelkesedést, jó volt rácsodálkozni a ritkán hallott művekre, jó volt látni, hogy mennyi tehetség jár-kel

köztünk – s hogy szomszédunk, akivel jószerivel a liftben vagy boltban találkozunk egy álruhás művész.

Reményeink szerint a résztvevők és hallgatók is szép élményekkel távoztak, s jövőre ismét találkozhatunk a versekkel és egymással is.

MORUS NAP 2011. június 24.

Hagyományainkhoz híven az est lelki bevezetőjét Forgács Alajos plébános úr adta, s mivel épp az esti szentmiséről érkezett a Szent Gellért Plébániáról, mondandóját a napi ige mentén alakította. Keresztelő Szent János születése – közkeletű nevén Szent Iván éj – körül alakultak a napi igék, s ebből is azt emelte ki az atya, hogy az ember születését követően mennyire fontos a szülői gondoskodás, a neveltetés, s hogy ez mennyire meghatározza az embert.

Ezt követte Makrai Rita elnök bevezetője:

„Az a tisztem, hogy megindítsak egy olyan párbeszédet, amelyben – remélem – hogy nekem csak nagyon keveset kell beszélnem, és sokat hallgathatjuk majd a vendégeket. Megmondom őszintén, hogy nem aggódom. Amikor készültem, hogy mit is kérdeznek illusztris vendégeinktől, nem jöttem nagyon zavarba, hisz igen széles az életmű, sokágú az a tevékenység, amellyel Klári és Jóska foglalkozik.

Bocsánat, hogy én így szólítom őket, de minket a hétköznapiakban egy munkaviszony köt össze, én abban a cégbirodalomban dolgozom, amelyet Jóskákék hosszú évek során felépítettek. Tehát innen ez a kicsit bizalmas, tegezős Jóska, Klári megszólítás. Nagyon könnyű találni témákat, mert majd látjuk, hogy mennyire szerteágazó az életművük. És hála Istennek, az életműnek a termése a napokban kezd beérni. Tegye föl a kezét, aki tegnap este látta őket a televízióban! ... Igen. Elég sokan látták. Tegnap este is lehetett a nevükkel, az arcukkal, hangjukkal találkozni a televízióban, hiszen annak a kapcsán szólaltatták meg őket, hogy a Béres Egészség Hungarikum Programnak volt a díjátadója. Ezen kívül én a múlt héten három olyan eseménnyel is találkoztam, ami a nevükhöz fűződik. Többek között megalakult a Magyar Hungarikum Szövetség, és dr. Béres Józsefet beválasztották az elnökség tagjai sorába. Ugyancsak a múlt héten ketten együtt megkapták a Magyar Művészeti Akadémia aranyérmét / nagy taps /, valamint dr. Béres Józsefet a Nyugat-magyarországi Egyetem címzetes egyetemi tanárává választották. Folytathatnám, de inkább átadom a szót, legyenek kedvesek, meséljeteek ebből az életműből.

Dr. Béres József:

Nem tudom, legyen-e egyetlen és egy hölgy előtt kezdjek el beszélni, vagy inkább adjam át neki a szót, de mivel a tematika szerteágazó, valamit elkezdenék én először, ami talán kevésbé ismert önök előtt, aztán majd átadom a szót. A felvezetőben elhangzott az a bizonyos Béres Egészség Hungarikum Program; erről mondanék egy pár gondolatot, mert ez a program nem a profitról szól, hanem inkább az egészségről, közösségről. Négy évvel ezelőtt gondoltunk egy nagyot, hogy Jóatyám tanításai, a Béres csepp, termékeink, és egyfajta tapasztalat és tudás birtokában, amit az egész-

ség, betegség, egészségmegőrzés kapcsán szereztünk, és felhalmozódott tudásként él, nemcsak bennünk, a családjunkban, hanem a kollégáinkban is, hogy mindezen ismereteket próbáljuk hasznosítani a magyar társadalom javára. Bő négy évvel ezelőtt létrehoztunk egy alapítványt, amit Béres Egészség Hungarikum Alapítványnak hívunk, és elindítottunk egy programot, ami Béres Egészség Hungarikum Program névre hallgat. Ez az alapítvány és programja „mer nagy lenni”, hisz azt tűzte ki célul, hogy „Legyen az egészség hungarikum!” Így kötődünk mi egyebek mellett a hungarikumokhoz.

Ez a program egy hatalmas feladat, mert tudvalevőleg mi magyarok, sok testi nyavalyával küzdünk, a környező országok lakóinál betegebbek vagyunk, s közösségeink is felbomlani látszanak – tisztelet a kivételnek, hisz itt Önök között éppen egy jól működő közösségben vagyunk. De általánosan igaz, hogy sokféle baj gyötri ezt a nemzetet. Rengeteg a feladat, hogy eljuthassunk mégis oda, hogy egy egészséges magyar népről, magyar nemzetről lehessen beszélni.

Az egészséget – egyfajta tudományos megközelítésben – úgy definiáljuk, hogy az a testi, a lelki és a közösségi/szociális egészségnek a hármasa. A programot minden részletében itt előtárni nem lehetséges, csak röviden, két érdekes mozzanatot emelek ki, mely ezidáig jellemezte a munkánkat.

Alapvetően megállapítást nyert, hogy az egészséget megvédeni, fölépíteni és megőrizni is közösségben lehet hatékonyan. Ezért 2-3 évvel ezelőtt – szakértőink, tanácsadóink segítségével, mert nem mi vagyunk azért olyan okosak, hogy mindent ki tudjunk találni – elindítottunk egy országos egészségterv író programot. Megszólítottuk a magyarországi 5.000-nél több és 10.000-nél kevesebb lakosú településeket, ezekből 137 van, hogy egy ún. „egészség-terv író tréningen”, megtaníttuk őket arra, hogyan kell jó és használható egészségtervet írni. Ez a közösségnek az egészségproblémáit fogalmazza meg, a gyerekektől az idősekig, és erre próbál tervszerű válaszokat, megoldásokat keresni. A terv mindig egy stratégia arra, hogy egy problémakörrel hogyan foglalkozunk. Ha nincsenek terveink, akkor össze-vissza kalandozunk a világban, és nem lesz a munkánknak eredménye. Kellenek tehát tervek, kellenek stratégiai tervek, és ha a településnek van egy terve arra, hogy hogyan javítsa az egészség-tudatot, az egészség-megőrzést, akkor azon a településen már elindultak valami helyes úton. A településeket az önkormányzat, és civil szervezetek képviselőin keresztül tanítottuk. Budapesten szerveztük a tréninget, ahol megtanulták, hogyan kell egy ilyen tervet elkészíteni, utána pedig ösztönöztük őket, hogy meg is írják. A tanfolyamon résztvevők kb. fele elkészítette a saját egészségtervét, melyből 11 település egészségtervét anyagilag is támogattuk a megvalósulás érdekében. Mindig nagyon fontos, hogy az adott közösség fogalmazza meg, hogy mi a problémája, és ne Brüsszelben mondják meg nekik, hogy mire is van szükségük. Aztán az is fontos, hogy a közösség a földön járjon, és ne a csillagok között keressék a megoldásokat, és hogy fenntartható legyen mindaz, amit csinálnak. Ne csak elkészüljön valami, hanem hosszú távon működjön is. Persze a magunk által támogatott programok legfeljebb modell értékűek és példamutatóak lehetnek. A kezdeményezéseket mások által – elsősorban persze a magyar államra és a kormányra gondolok – föl kellene erősíteni. Úgy gondoljuk, hogy a magyar társadalom egészsége akkor képes igazán helyreállni, hogyha a megelőzésre, az egészségvédelemre terelődik a

hangsúly, s nem az egészség szekere után futunk, amire lehet, hogy nem tudunk már fölkapaszkodni se, hanem addig őrizzuk meg gyermekkorban, fiatalon s később is, amíg van.

A másik érdekes dolog, amiről szólni szeretnék, a 2010 tavaszán magyar felnőtt lakosság körében végzett felmérésünk. Azt vizsgáltuk, hogyan függ össze az egészség, a boldogság és a közösség. Nem meglepő módon a felmérés azt igazolta, hogy az egészség, boldogság és közösség, nagyon szoros kapcsolatban állnak egymással. A kutatás eredménye alapján határozottan mondhatjuk, hogy nem csak hisszük, hanem tudjuk is, hogy Magyarországon a felnőtt lakosságban azok az emberek, akik közösségben élnek, családjuk egyben van, barátaik vannak, közösséghez tartoznak – akár egyházi közösséghez, akár sportcsopathoz vagy faluközösséghez, a legkisebektől a legnagyobbakig – szubjektíve és objektíve is egészségesebbek, mint akik magányosak. És a boldogságról is ugyanez mondható el.

Ugyanakkor Magyarországra lesújtó adatok jellemzőek: a felnőtt lakosság körében több mint egymillió olyan ember van, aki teljesen magányos. Tehát nincs barátja, nincs társa, nincs családtagja. Egy millió ember a 7-8 millióból. És 1.6 millió ember van, aki semmit, vagy csak nagyon keveset tesz a saját boldogságáért, és 2.6 millió azoknak a száma, akik semmit, vagy csak nagyon keveset tesznek a saját egészségükért. Nekem az a meggyőződése, hogy mindig csak másra mutogatni – a pénzre, a bennünket körülvevő világra, az egészségügyi-ellátó rendszerre, az orvosainkra, a kórházainkra – nem helyes. Elsősorban önvizsgálatot kell mindenkinek tartania, és a saját háza-táján körülnéznie, hogy vajon megteszi-e azokat a mindennapi apró lépéseket, praktikákat, ami valóban elvezet oda, hogy testileg, lelkileg és szociálisan is egészséges legyen, egészséges maradjon.

Úgy gondolom, hogy ez minden ember számára – mivel esendők vagyunk – napi küzdelem is. Minden nap önvizsgálatot kell tehát tartani, hogy ezek szellemében élünk-e, és jobbító szándékkal kell tudnunk magunkon is változtatni.

Ennyit nagyjából a Béres Egészség Hungarikum Programról. Ami talán annyira elég, hogyha hallanak a jövőben erről, akkor tudják hová helyezni. Még annyit, hogy a Program szeptembertől, a magyarországi általános iskolák felső-tagozatos tanárait szólítja meg, és egy akkreditált képzés formájában olyan metodikákra igyekszünk megtanítani őket, ami által az általuk tanított korosztályt (10-15 éves gyerekeket) hatékonyabb módon lehet egészségtudatossá tenni. Legújabb felmérésünkéből ugyanis az is látszik, hogy ugyan sok mindent tudnak, és sok mindent tesznek is a pedagógusaink, de egy jelentős részük – közel 40% – egyfajta szélmalomharcnak tekinti ezt a munkát. És hát a nevelést valóban ifjú korban kell elkezdni az egészségtudatosság és egészségfejlesztés tekintetében is. Egyelőre ennyit erről a témáról.

Béres Klára:

Mint egy feldobott labdához, próbálok egy kicsit más oldalról is csatlakozni az előbbi témához, Jóska arról beszélt, hogy a Béres Vállalatcsoportnak van egy fontos programja, a Béres Egészség Hungarikum Program. Önökben nyilván felmerülhet a kérdés, hogy egy gazdasági vállalkozásnak hogy jön az életébe egy ilyen program, s ha már felvállal társadalmi feladatokat, milyen irányban gondolkodjon, pláne hogyan cselekedjen. Azt kell mondjam, hogy a mi életünkben a társadalmi szerepvállalás egy

nagyon fontos, tudatos és talán fogalmazhatok így: természetes tevékenység is. Annak idején, amikor létrejött a vállalat – most már lassan 22 éve, 1989-ben – a létrehozói úgy gondolták, hogy ez a cég ne pusztán egy gazdasági vállalkozás legyen, hanem egyfajta többletet is hordozzon, amit mi úgy fogalmazunk, hogy társadalmi és nemzeti felelősség.

Ez az elhivatottság gyökerezik a múltból, egyenesen abból a személyből, akit idősebb dr. Béres Józsefnek hívtak – Jóska édesapjában, – aki az egész életét azért harcolta végig, azért dolgozott, hogy segítsen a másik embernek, ezért vállalta a küzdelmeket, ezért vállalta az üldöztetést, és hála Istennek, ezért jutott el a sikerekig is. Tehát nekünk erkölcsi örökségünk és kötelességünk is így gondolkodni. Hála Istennek, nekünk ez könnyen megy. Ránk is igaz, amit a bevezetőben az Atya is elmondott, az embert meghatározza az, hogy milyen környezetben, milyen ideák mentén növekszik felnőtté, milyen hatások érik. Mi sok szép példát kaptunk elődeinktől, talán természetes, hogy a segítséget, társadmunkáért érzett felelősséget nagyon komolyan vesszük.

Ha már szó esett az Béres Egészség Hungarikum Alapítványról, hadd említsek meg egy másik alapítványt is, a „Béres Alapítvány a Teljes Életért” alapítványt, amely egy karitatív tevékenységet folytató szervezet. Annál is inkább, mert kapcsolódom Tillához is, és talán eljött az ideje, hogy bemutassuk ezt a gyönyörű hangú lányt, Török Tillát. Tilla délvidéki származású, adai lány, és jelenleg negyedéves hallgató a Zeneművészeti Főiskola népi hegedű tanszakán. Drukcoljunk érte, hogy a jövő héten jól sikerüljön a felvételi, amikor a népi ének tanszakra is jelentkezik.

Tillával tulajdonképpen az alapítványi munkán keresztül ismerkedtünk meg. Ő is az egyike azoknak a támogatottainknak, akiknek a sorsával törődik az Alapítvány, Tilláról annyit, hogy nem magyar állampolgár lévén, nem részesülhetett ingyenes képzésben Magyarországon. A Béres segítette őt a kezdetekben, hogy nálunk tanulhasson. Remélem a magyar állampolgársága is lassan megszületik. *(időközben megkapta a magyar állampolgárságot. A szerk.)*

Tehát van egy társadalmi felelősségvállalás a részvénytársaságunkban, amit különböző formákban, módokon próbálunk kifejezni. Ez amúgy nagyon jó érzés nekünk, és nagyon büszkévé tesz minket, mert jótékony eredményeit érzékeljük. Most már a Béres Alapítvány is a 20. éve felé jár, tehát mondhatjuk, hogy múlt van mögöttünk. Minden alkalommal, amikor ilyen közösségbe jöhetünk, meg amikor kicsit leülünk és átgondoljuk az életünket, egyfajta hálával is kell gondolnunk a sorsunkra, hiszen megadatott nekünk, hogy ezt tenni tudjuk, és érezzük is ennek az eredményét. Sokakon tudtunk segíteni, és mindennap érezzük az emberek felénk áradó szeretetét, és ez nekünk a legeslegjobb. Az egyháznak – azt hiszem – a tavalyi évben volt a jelmondata, hogy „adni jó” – s ez valóban így van. Vállalkozásként is tapasztaljuk ezt...

M.R: Egy-két mondattal az Alapítvánnyal kapcsolatban muszáj megszólalnom. Ugyanis a Morus Szent Tamás Egyesület is pályázott ennél az Alapítványnál a ti minden éves Béres-csepp adományotok egy részére, és ezúttal is, mindnyájunk nevében is szeretném nagy hálával megköszönni, hogy részesülhettünk belőle. Itt ülnek körülünkben azok, akik ezeket a cseppeket megkapták és használják.

B.J.: Ha már szóba került a Magyar Művészeti Akadémiának a díja, éppen benyúltam a zsebembe és előjött az a beszédvázlat, amelyet elmondtam a díjátadón, és most röviden ebből idéznék pár gondolatot. Nagyon örültünk az elismerésnek, de az ember nem a díjakért dolgozik. Atyám sem olyan típusú ember volt, akit megevezt a penész egy Széchenyi-díjért. Soha arra nem is gondolt, hogy a munkáját díjakkal jutalmazták. Hát nem is kapott persze, de ez más téma. Hetven éves volt körülbelül, amikor az első jelentős elismerést megkapta. Aztán sorra a többi. Érdekes módon a díjak ilyenek, az egyik díj a másikat vonzza, egyébként nagyon helytelenül. Szerintem nagyon sokan, az itt ülők is különböző díjakra érdemesek, de könnyebb megtalálni azokat, akik jobban a reflektorfényben vannak, vagy előtérbe vannak helyezve. Tehát az ember nem a díjakért dolgozik. Erről költőink is nagyon szép gondolatokat fogalmaztak meg: Nem az a lényeg, hogy az ember neve megdicsőüljön, hanem az, hogy tevékenységével elvesse azokat az apró magvakat, amelyek hasznosak, amelyek jó dolgokat hoznak létre. Ugyanakkor, mégis ha az ember díjat kap, akkor nem lehet olyan pökhendi, hogy visszautasítsa. Különösen nem egy ilyen tisztességes társaságtól, mint a Magyar Művészeti Akadémia, amely a magyar művésztsadalomnak a jobbik felét fogja össze, mely – ha igazak a hírek – hamarosan a Magyar Tudományos Akadémia szintjére fog emelkedni, és az MTA mellett a művészeteknek is lesz egy állami akadémiai intézete, melyet úgy fognak hívni, hogy Magyar Művészeti Akadémia.

De térjünk vissza a Művészeti Akadémia díjához. Kérdezhetnék, mi közünk nekünk a művészetekhez?

Amint ott is elmondtam, lényegében ennek a kötődésnek három pillére van. Az egyik az, hogy az ember próbál, ha kellően tudatos és igényes, kulturáltan élni. Próbáljuk naponta a kultúrát nemcsak a saját területünkön, hanem az élet minden területén gyakorolni. Legyen az öltözködés, étkezés, borozás, olvasás, TV nézés. Próbálunk az igényes és igénytelen között különbséget tenni és lehetőleg az igényeshez közelíteni.

A másik dolog az, hogy mi valóban „csináljuk” is a művészetet. Például itt van az asztalon két könyv, amit az én feleségem írt, az egyiket jóatyámról, a másikat egy szobrászművészről. Ezekről fogunk még pár szót szólni. Jómagam pedig elköttem egy terjedelmes énekeskönyvnek az összeállítását, két évvel ezelőtt fejeztem be. Ezek gyakorlati tettek a kultúra területén, mondhatjuk tehát, nemcsak éljük, hanem szerényen csináljuk is.

És a harmadik, ami nyilván szintén fontos, részben elvárás is, a mecénatúra. Valóban, mióta a Béres létezik, 22 éve, – különös tekintettel amióta a Béres Alapítvány a Teljes Életért létezik, 1993 óta – azokat a magyar kulturális, művészeti értékeket, illetve alkotókat, akik értékrendjében szívünkhöz közel állnak, lehetőségeink szerint támogatjuk. Ameddig a takarónk ér. Sajnos azért a mi takarónk nem olyan nagyon hosszú, mint kellene, nem tudja a magyar államot, a magyar kormányt, vagy az akadémiákat helyettesíteni. De a támogatást fontosnak érezzük, mégha a lehetőségeink szűkre szabottak is. Az én elképzelésem szerint ennek a tiszteletreméltó díjnak ez a két évtizedes tevékenységünk jelenti a háttérét.

B.K.: Én még szeretném hozzátenni – Jóska szerényen nem mondta –, hogy azért nekünk nagyon-nagyon jól esnek ezek az elismerések, és mindig nagyon örülünk

nekik. Nem azért, hogy hizlaljuk a magunk máját, de mindenképpen visszajelzést jelentenek, hogy jó úton járunk, jó dolgot csinálunk, és ilyen szempontból nagyon fontosak.

B.J.: Az alapítványok és díjak után, térjünk a könyvekre!. Szoktam volt mondani, hogy Atyám nélkül, vagy a Béres Csepp nélkül rólunk szinte értelmetlen, fölösleges, lehetetlen és illetlen is beszélni.

B.K.: Megadatott nekem az a csoda, és az az öröm, hogy annak idején a Béres család részévé válhattam, megismerhettem Béres Józsefet, és a közelében élhettem. Apósomat nagyon-nagyon szerettem, sőt úgy szoktam mondani, hogy nem szerettem, hanem szeretem, így jelen időben, mert a szeretet az örök, és bár ő fizikálisan már nem lehet köztünk, azért a szeretet élő. Valóban, köztünk egy nagyon szép, szeretettel kapcsolat volt, nemcsak mint fiának a feleségét kedvelt, hanem amolyan apa-lány kapcsolat is kialakult közöttünk. Úgyhogy jogosnak érzem, hogy az életútjának a feldolgozója én lehettem. Még életében elhatároztuk Jósikával, hogy az életét, azt az életutat, amit követendőnek, szép példának tekintünk, nemcsak a magunk, hanem a magyar társadalom számára is feldolgozzuk. Elhatároztuk azt is, hogy elsőként mi írunk egy könyvet róla. El is készültünk, meg is jelent „Szírfoknak lenni” címmel, aztán tavaly lett ennek egy második kiadása, vagy inkább mondjuk úgy, folytatása, a „Cseppben az élet”. Az aktualitását az adta, hogy tavaly ünnepeltük apósom születésének 90. évfordulóját, mi ezzel a könyvvel emlékeztünk rá. Gyakorlatilag ez a kötet az első könyv folytatása, amely az első könyvet teljes egészében tartalmazza és kiegészült két fontos résszel. Egyrészt, mivel sajnos az életút lezárult, a még hiányzó éveket beleírtuk, másrészt, ami tán sokkal fontosabb és jelentősebb ennél, hogy belekerült néhány írás, amelyet apósom írt, egészen fiatalon, huszonéves korában. Katonai éveikhez kötődőek ezek az írások, – egy vers és két novella. Mi ezeket korábban nem ismertük, viszont apósom annyira fontosnak tartotta őket, hogy gondoskodott arról, ne vesszenek el, s halála után megtaláljuk és elolvassuk őket. Az egy érdekes kérdés, hogy vajon miért nem beszélt róluk korábban, miért nem mutatta meg nekünk. Talán szégyellte vállalni, vagy bizonytalan volt, hogy mit fogunk szólni hozzá; nem tudhatjuk ma már ezt meg soha. Viszont, amit hátrahagyott ezekkel az írásokkal, számunkra is egészen fantasztikus, mert megismerhettük a fiatal Béres Józsefet – akiről egyébként tudhattuk, hogy ilyen – aki fiatal korában is hihetetlenül elkötelezett, aki akár önfeláldozó módon is másokra odafigyelő. Szóval ezekkel az írásokkal kiegészült ez az új kiadás. Tartalmilag az életútját járjuk benne végig, formailag pedig egy beszélgetés, a fiú beszélget az édesapjával. Tulajdonképpen a valóságban is így történt. A beszélgetésüket rögzítettem, és az állt össze könyvvé.

Miért gondolom azt, hogy ez mindenkinek tanulságos? Egyrészt mert egy rendkívül különleges életút az övé – azt nem mondhatjuk róla, hogy egy könnyű életút. Hiszen nehéz időben született Béres József, történelmileg sem könnyű korszakban, és olyan értelemben is nehéz volt, hogy egy olyan feladatot vállalt magára, amit sem a közvetlen környezete, sem a politika nem fogadott el. Munkásságával nagyon sok ember haragját vívta ki, sokakban nagy ellenállást váltott ki – a Béres Csepp megalkotására gondolok. Hogyan lehetett mindezt egyenes gerinccel végigjárni? Nehéz tör-

ténelmi időkben történelmet írt. Hát erről szól az ő életútja. Véleményem, de sokak véleménye szerint is nagyon izgalmas, érdekes mű született belőle, könnyen olvasható olvasmány. Olyan boldog lennék, ha egyszer, mondjuk az általános iskolában a 8. osztályos tanulók ezt olvasnák kötelező olvasmányként. Csak zárójelben: azért mondom ezt, mert jelen pillanatban az én fiamnak Agatha Christie, meg Rejtő Jenő a kötelező olvasmány. Tán itt lenne az ideje, hogy elkezdjünk dolgozni azon, hogy másként legyen. Mindenesetre mindenkinek jó szívvel ajánlom a könyvet Béres Józsefről.

B.J.: Kérdés?

M. R: Kérdés helyett én egy kis tanúságot szeretnék tenni a Ti hozzáállásotokról és az atyai örökség továbbviteléről. Nektek ezt talán sose' mondtam el, hogy amikor én először bekerültem közétek, és közel három éve elkezdtem a Béresben dolgozni, kézzelfoghatóan és nap-mint-nap meg kellett tapasztalnom, hogy ez a legenda valóban él. Nem arról van szó, hogy élt valamikor Józsi bácsi, megalkotta a csöppet, de mi most egy gyár vagyunk és dolgozunk, hanem egész egyszerűen ott él köztünk. A falakról visszánéz a képe, a rengeteg esemény, amin ő részt vett. A szolnoki gyárban és a budapesti székházban is külön helyiség, múzeum van berendezve az ő tiszteletére, ahol a kitüntetéseit, a hozzá írt verseket, a mikroszkópját, amivel kutatott, meg lehet tekinteni. Meghatározó a szellemiség, amiben dolgozunk, hogy ott ég a gyertya a mellszobra előtt, amikor éppen a halálának az évfordulója van. Minden módon kötődünk hozzá. A cégtudatunkban is, küldetésünkben is benne van, hogy »jót tenni« és odafigyelni az emberekre. Az édesanyja szavai fiához – ez állandó visszatérő mondatunk –, ha módunk van jót tenni az emberekkel, akkor ezt tennünk kötelességünk. Van etikai kódexe a cégnek, ami ehhez nagyon szorosan kapcsolódik, sőt minden új belépővel megismertetik ezeket a dolgokat, amikor új munkatársak érkeznek, a belépő program része, hogy a múzeumba is eljutnak, és meghallgatják ezeket a történeteket. És bizony a kiválasztási folyamatnak is része már, hogy olyan kérdéseket kapnak az emberek az interjún, hogy mi jut arról eszedbe, hogy „Béres”? Mi a kötődésed, miért szeretnél itt dolgozni? Ez a szellemiség áthatja az egész csapatot. Nagyon örülök, hogy ott dolgozhatok, és hogy nagyszerű légkört sikerült kialakítanunk a munka során.

B.J.: Jó az, hogy atyámat sokan, mondhatnám majdnem mindenki – kivéve ellenségeit, azok is akadtak bőven, a 70-es, 80-as években – nagyon szerette, és manapság sokfelé ápolják az emlékét. Ő szabolcsi gyerek volt, Záhonyban született, életének jelentős részét – valamivel több, mint 50 évet – Kisvárdán töltött egy olyan házban, amelyet ő épített az 50-es évek elején. Záhonytól Kisvárdán keresztül Szolnokig – ahol a gyárunk van – Budapesten, ahol rendszeresen megfordult, az emberek nagyon szívesen és kegyelettel őrzik az emlékét, különböző formákban. Nem mennék ebbe bele túl részletesen, de hadd öltsem szavaimat úgy tovább, hogy megemlítssem két rehabilitációját, egyik még életében, másik halála után történt.

Az egyik, amikor 2000-ben a Béres Cseppből gyógyszer lett Magyarországon. Ebben a körben sokan ismerik a készítmény hányattatott sorsát, amely jövő évben már 40

éves lesz, 1972-re alakult ki az a forma, amit Béres Cseppnek hívunk. Az első 6 évben az akkor jellemző három T kategóriából (támogatott, túrt, tiltott) atyám szere 1978-ig a tiltott kategóriában volt. Üldözték a készítményt és megalkotóját is. 1978-tól a rendszerváltásig az emberek kikényszerítették a hatóságoktól, hogy kaphatóvá váljon, s a „túrt” kategóriába léphetett elő. Bár támogatott sose lett, a cég megalakulását követő erőfeszítéseinknek köszönhetően végre 2000-ben sikerült gyógyszerre törzkönyvezni a Béres Cseppet Magyarországon is. Ezt én akkor úgy fogalmaztam, hogy ezzel a készítmény »rehabilitálódott«, bekerült abba a sorba, ahova Atyám szánta, a gyógyító készítmények közé.

A másik esemény már nem az életében történt: a róla készült portré szobor bekerült a Semmelweis Orvostörténeti Múzeumba, a nagy gyógyítók sorába. Ha valaki arra jár, megtalálhatja az Erzsébet híd budai hídfőjének közelében lévő múzeumban. Ezt az ember rehabilitációjának tekintem. Ezzel őt mint kutatót – nem orvos volt, hanem agrármérnök, kutató – feltalálót is rehabilitálta a magyar társadalom. És ha már a szobráról beszélek – ami egyébként még életében készült róla – akkor hadd mutassam be a másik könyvet, amit magunkkal hoztunk. Ezt a kedves feleségem és a mi legidősebb gyermekünk, leányunk közösen írták arról a szobrászművészről, aki az atyámról való szobrot megalkotta.

B.K: A szobrászművészt Búza Barnának hívják, de engedjék meg, hogy mielőtt erről mesélnénk, még egy picit visszatérjek az előző gondolathoz, amit Rita olyan kedvesen elmondott, és olyan jóleső érzéssel hallottam – mint munkatársunktól is – hogy az a cél, hogy az apósom által örökölt hagyott lelkiség őrződjön, nem csupán cél, de valóság is. Hiszen őrizzük mi is, és ahogy Önök is látják, a munkatársak is így gondolkodnak. Ha az ember szeret valakit, természetes, hogy szeretné az emlékét őrizni, és ha az életútja példaadó volt, akkor az emlékének őrzése nagyon fontos, úgy mond kötelesség is. Úgy ítéljük meg mind a ketten, – és azt hiszem ezzel önök sem vitatkoznak – hogy nagyon fontosak a példák. A mindennapi életünkben is, a munkahelyen is, a társadalomban is. Ahogy Morus Szent Tamás is példa ennek a közösségnek. Szükségünk van hozzánk közel álló hősök példájára is. A magam részéről Béres József személyére így tekintek. Egy olyan példaértékű életút, példaértékű munka, amit ő közénk hozott, hogy nekünk, az utódainak, akik a közelében élhetünk, fönn kell tartani és mindenkinek meg kell mutatni az ő példáját. Mert kapaszkodhatunk bele, mert erőt ad a mindennapjainkban, nekünk is, önöknek is, és mindenkinek, aki ismeri az életét. Meggyőződésem, hogy az a lelkiség, amit mi próbálunk a kollégáinknak átadni, az megmutatkozik az életükben, a magunkéban és abban is, amit a munkatársaink közvetítenek a cégről, hiszen mindannyian az említett példák-ból táplálkozunk. Van egy ilyen fajta kimondatlan, mégis tudatos célja is annak, hogy az ő emlékét ápoljuk és élteszük. Ezt nagyon fontosnak tartom.

Ugyancsak egy ilyen példa Búza Barna, a szobrászművész. Őszintén remélem, hogy sokan hallottak már erről a nagyszerű emberről, ha nem, akkor kérem, hogy keressék az életével való ismerkedést. Fantasztikus ember volt. Sajnos róla is múlt időben kell beszélnem. Majdnem végig élt egy teljes évszázadot, a századik éve előtt néhány hónappal halt meg. Hozzá kötődő barátságunk öröklött barátság volt, hiszen eredet-

tileg ő apósommal ápolt nagyon jó kapcsolatot. Ő készítette el azt a bizonyos mellszobrot apósomról, amelyikről Jóska beszélt, és ami látható az Orvostörténeti Múzeumban, illetve a székházunkban is. Búza Barna fantasztikus szobrászművész volt, akit a Jóisten hihetetlen tehetséggel áldott meg, és aki azok közé az emberi nagyságok közé tartozott, aki a Jóistentől kapott talentummal jól tudott sáfárkodni, és olyan célra használta, amire kapta: jóra való építkezésre, értékkeremtésre. Valóban egy különleges tehetség volt Búza Barna, ezért is adtuk a könyv címének: „Az üstökös csillagot hozott”. Az üstökös valóságos, mert amikor ő született, akkor világított be az égboltot a Halley üstökös. A csillag pedig Búza Barna tehetségére utal, egy valódi, földi csillagra. Sok minden válhatott volna belőle, lehetett volna zenész, csellista, vagy akár festőművész is – ezeknek a történetei mind megtalálhatók ebben a könyvben – végül szobrászművész lett. És hogy mennyire tehetséges volt mutatja az is, hogy tizenhét évesen korengedménnyel úgy került a Művészeti Főiskolára, hogy még csak érettségije sem volt. Ebből annak idején óriási botrány lett, mert először fölvették, s csak aztán derült ki, hogy se kora, se vizsgái nem elegendőek a fölvételhez. Csak Klebelsberg Kunó külön, egyéni engedélyével oldotta meg a helyzetet. Komoly nehézségekkel és óriási sikerekkel teli élet volt az övé. Hihetetlen történelmi távlatokat bejárunk, amikor az életútján végigmegyünk. Száz év hosszú idő, hihetetlen, hogy ismertük őt, aki már az első világháborúban is élt, voltak gyerekkori háborús csínytevései, és baráti szálak fűzték Mussolini fiához. Még egészen fiatal volt, huszoneves római ösztöndíjas, amikor lehozták az újságban az egyik művét. Hogy is volt? Az olasz király megtisztelte jelenlétével az általuk rendezett kiállítást, és ezt az eseményt a címlapokon közölték az akkori újságok. A Vatikán hivatalos lapjában is megjelent a műve, a Primo Genito (Az elsőszülött), amit a pápa látott. „Én azt az embert, aki ilyen Madonnát tud szoborba önteni, látni szeretném.” Így került a fiatal Búza Barna a Vatikánba, a pápa színe elé. Örök életében büszke volt arra, hogy diplomája után hét évvel a Pápa előtti viziten járt, egyetlen más művészt sem ért ilyen megtiszteltetés azóta sem. Ilyen és hasonló csodás „élmények” gazdagítják az életét. Nekünk megadatott az a megtiszteltetés, hogy apósom mellett barátainak fogadott bennünket is, és nem csak Jóska, hanem engem is, és nemcsak minket, hanem az összes gyerekünket is. Egyébiránt három gyerekünk van. Melinda a legidősebb, hozzá különleges szeretet fűzte Búza Barnát. Több mint hetven év különbség volt köztük, mégis azt mondhatom, igazi barátság volt a köztük lévő kapcsolat Tulajdonképpen Barna bácsinak volt a vágya és rejtett kívánsága – miután jól ismerte az apósomról írt könyvet – hogy róla is, vele is készüljön egy hasonló könyv. Ez lett volna a mi ajándékunk a századik születésnapjára. A Jóisten valamiért nem úgy akarta, hogy megélje a megjelenését, de azt pontosan tudta, hogy ez a könyv el fog készülni, és még olvasta is a majdnem kész változatot. Úgyhogy mondhatjuk, megérte, hogy könyv született róla. Nagyon boldog volt ezért, úgyhogy mi is nagyon boldogok vagyunk.

A könyv viszonylag friss, idén márciusban jelent meg.

M.R: Mielőtt egy kicsit fordítanánk a sok beszéden, és mielőtt újra megkérnénk Tillát, hogy egy kicsit szórakoztasson minket, rákérdeznék: futólag említetted a gyermekeket, esetleg egy kicsit többet megtudhatnánk a családról?

B.K: Hát persze. Amikor körbeállnak engem a gyerekeim, akkor mindig azt mondják: „Anya, neked úgy csillog a szemed.” Hát, mondom, ha nektek lesz gyereketek, és ilyen gyerekeitek lesznek, amilyenek nekem vannak, akkor a ti szemetek is csillogni fog. Nagyon, nagyon büszkék vagyunk rájuk. Három csodálatos gyermekkel ajándékozott meg minket a Jóisten. Biztos, hogy nagyon jókedvű volt, amikor ők születtek, mert kincseket kaptunk a személyükben. A legidősebb, Melinda már végzett a tanulmányaival, felnőtt ember, és öröm számunkra, hogy a Béres vállalatcsoportot erősíti a munkájával. Közgazdászként, illetve azt is elmondhatom róla, hogy diplomás kommunikációs szakember is, hiszen a Kommunikációs Főiskolát párhuzamosan végezte a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemmel. Aztán még tovább képezte magát, 1-2 év gyakorlatszerzés után MBA (Master of Business Administration) posztgraduális diplomát szerzett Hollandiában, Utrechtben. Igen jól képzett, mára végigjárt több osztályt a Béres Részvénytársaságban, dolgozott a PR-kommunikációban, volt a kereskedelmi, a marketing osztályon. Tudatosan építette magát, és mi ezt nagy lelkesedéssel segítettük. Ma a Béres Szőlőbirtok és Pincészet – mert ilyen is van – ügyvezető igazgatója. Jó nagy teher került a vállára, ennek a cégnek a felvirágoztatása. Nagy örömmel és nagy lelkesedéssel végzi. Mindemellett, ahogy már szó is volt róla, írogat is olykor-olykor. A Búza Barna szobrászművészről közös munkával született könyv nem ez az első könyve Melindának. Vannak más művészi kikacsintásai is: 4 mesekönyv szerzője, ami az öccseivel, különösen az ifjabbik öccsével való nagy szerelemnek a terméke. Az első, könyve abból született, hogy nagyon sokat mesélt a testvéreinek. Én meg bízattam, hogy ezeket a valóban izgalmas és érdekes meséket formálja könyvvé. Aztán ez olyannyira jól sikerült, hogy megírta, a kisebbik öccse pedig megrajzolta, úgyszólván van két olyan könyvük, ami páros műalkotás. Legújabbban – ezt tényleg csak úgy magunk között árulom el, de annyira büszke vagyok rájuk, és tán nem veszik rossz néven, ha kicsit eldicsekszem velük – Melinda *Tolcsvay Bélával* 5 éve dolgozik egy művön, amelynek az a címe, hogy az „Ég ígérő fa”, Béla a zeneszerző, Melinda írta a szövegét. Ez a dalmű odáig jutott el, hogy 99% biztonsággal mondhatom, augusztus 27-én be fogják mutatni, a Máriaremetei templom kertjében – augusztusban lesz a bemutató. A dolgok pedig összeérnek, az egyik énekes ebben a dalműben: Török Tilla. Figyeljék az eseményeket, hátha ott találkozhatunk. Gyorsan a másik két gyerekről is, mert ők sem alávalóbbak.

B.J: Ne én mondjam? Mert akkor rövidebb lesz.

B.K: Mondjad!

B.J: A fiúk arra jók, hogy focizzunk velük. Nekem ez volt az igényem a lányom után, mert hát jó-jó egy leány, de hát kivel fogok én focizni?- kérdeztem magamban, amikor még lányos apuka voltam. Lett aztán két fiam is, lehet is velük focizni. De komolyra fordítva a szót. A nagyobbik fiam szintén közgazdász lesz, most negyedéves, nagyon kiváló elme, nagyon hasonlít hozzám. – Ja, bocsánat, nem azért –, csak példaképpen: megkérdeztem tőle, hogy milyen jegyei vannak most, hogy levizsgázott mindenből. Ebben az évben csak ötöse volt végig.

A „kicsi” a Mórlics Zsigmond Gimnáziumba járt, nyolcadikos volt, ő is kitűnő volt, le-

számítva a magatartást, az 4-es. Marci nagyon racionális ember, olyan, mint én, balkezes is, mint én, a kicsi viszont egy művészként, ő korábban rajzolt, most főleg népitáncol. Bizonyára hallottak a Csillagszemű táncegyüttesről, ő ma már profi tánccos *Tímár Sándoréknál*. És kiválóan zongorázik is: a Járdányi Pál Zeneiskolába jár, és az ének is jól ment neki, míg nem mutált. Egyébként ezt a könyvet (Szép magyar ének) neki köszönhetem, mert annyi dalt hozott haza a Tímáréktól, hogy előbb-utóbb bele kellett gyúrnunk egy könyvbe. Tehát így nézünk ki nagyjából mi. Kicsit elégedetlenek voltunk – a legújabb titkainkat is eláruljuk – az iskolájával, ősztlől a gyerek a Szent Angéla Gimnáziumba fog járni.

B.K: Egyházi iskolába szerettem volna járni, pontosan a lelkeség miatt, mert minden egyéb stimmel. Az Atya előbbi szavai olyan nagyon jól is estek nekem, mert meg erősített abban, hogy jól tettem, amiért erőltettem az iskolaváltást. Merse tényleg kitűnő tanuló, jól is érezte magát, de a lelkeséget nagyon kezdtem hiányolni. Szó szerint úgy éreztem, ahogy Atya mondta, „nem engedhetjük meg magunknak, hogy erről ne gondoskodjunk”, és a szülői felelősség az, hogy az iskolában is ezt érezze. Így történik most egy váltás nálunk.

(Ezek után *Török Tilla* ismét a népzene kincseiből hegedült nagy sikerrel.)

M.R: Melinda révén elhangzott a „bor” szó. Borrend alapító tag, bor-barátnő, tokaji borbarát- egyesület tagja – ezt dobnám be következő témának.

B.J: Hogy világosabb legyen a dolog, röviden összefoglalnám, mi mindennel foglalkozunk. Alapvetően, elsősorban gyógyszerek, gyógyhatású készítmények kifejlesztésével. Ezeket próbáljuk piacra dobni, értékesíteni idehaza, és különböző külföldön is. Gyártjuk is ezeket a termékeket, termékeink 98%-át magunk állítjuk elő, Szolnokon van az üzemünk, egyébként Budapesten van a gyógyszergyár központja. A másik tevékenységünk a gyógyszerek és gyógyhatású termékek, fitotéka termékek nagykereskedelméhez kötődik. A Béres Egészségtár Kft saját nagykereskedelmi cégünk, a Hungaropharma csak részben a mienk. A harmadik tevékenységünk a borászat rövid múltat tekint vissza. Jövőre lesz 10 éve, hogy elkezdtünk Tokaj-Hegyalján borászni egy rendes borászati üzem alapításával. Alapvetően szőlőt és földet vetünk, telepítettünk további szőlőt, és felépítettünk egy borászatot, és ma ott születnek a boraink, amelyeket Magyarországon illetve külföldön próbálunk értékesíteni. Sok kérdés fölmerülhet az emberben, miért is kezd alapvetően valaki – akinek a múltja a Béres-csepphez kötődik – borokkal foglalkozni?

Mi nagyon megszerettük a magyar borokat és borászokat, különösen jó társaságnak találtuk ezeket a férfiakat, vagy hölgyeket. Röviden: tisztességes magyar embereknek, akik egyre jobb minőségű terméket állítanak elő, és küzdenek a természettel és a fölfebbvalókkal, hogy ezek sikerüljenek. Mindent megtesznek a maguk részéről, hogy ez a küzdelem eredményes legyen. És akkor 2002-ben kínálkozott Tokaj-Hegyalján egy alkalom, felkínáltak egy szép területet. Megmondom őszintén, hogy mi sehol-másutt nem is gondoltunk korábban borászásra, csak Hegyalján, esetleg Somlyóhegyen. Ennek pedig az az oka, hogy nem az a mi célunk, hogy növeljük a

magyar bor mennyiségét, hanem az, hogy magyar emberként segítsük annak a csodálatos magyar értéknek a sikerét, amit Tokajinak hívnak. Hegyalján az első 20 legnagyobb cég nem magyar. Ha azt hallják, hogy Oremus, Disznókö, Royal-Tokaji, ezek külföldi, francia, spanyol és egyéb befektetők kezében vannak. Szerencse, hogy az anyaföld nem húzható el, mert, ha el lehetne húzni, már rég elhúzták volna. Kérdésként merülhet föl ebben a körben az is, hogy lehet az övék, amikor jelenleg még csak egy moratórium időszakát éljük, de hát erre ne térjünk most ki.

A lényeg az, hogy az emberben megpendültek ilyen értelemben is a felelősség húrjai, és ha tehetünk valamit egy ilyen márkáért – mert végül is erről van szó – hogy az ember, ha Hegyaljával foglalkozik, vagy kiejti a Tokaji szót, nem egy műanyag fröccsöntő kisiparos, hanem a legismertebb márkanevünk jut az eszébe. Puskás Öcsiről mondják, hogy ő a legismertebb magyar, de ő egy ember volt. Ha termékről beszélek, vagy magyarságról beszélek, nincs ismertebb márkanevünk, mint a Tokaji. Sajnos az értéke megkopott. Ezt újratemetni, újra megismertetni a világgal, s megismertetni a magyarokkal is, egy lehetőség is, és felelősség is.

Hát így csöppentünk mi abba, hogy tokaji borral, és általában a magyar borokkal hogyan lehetne a nemzetnek jobb hírét vinni a világba. Ezeket a termékeket persze elsősorban nekünk magyaroknak kell ismernünk, elsősorban nekünk magyaroknak kell becsülnünk, mert amíg ezeket mi nem ismerjük, amíg ezeket mi nem becsüljük, addig ne várjuk el az idegenektől, hogy ismerjék és becsüljék őket. Elsősorban ebben van mindannyiunknak kötelességünk. A magunk részéről a Tokaji ügyét, mint küldetést próbáljuk szolgálni ezzel a kisméretű borászattal: 45 hektár termő szőlőnk van, körülbelül 100-150 ezer palack bort állítunk elő évente, és természetesen csak tokaj-hegyaljai fajtákkal foglalkozunk, csak tokaj-hegyaljai bort állítunk elő. Ezt próbáljuk igen magas minőségben tenni, és minden erőfeszítést megteszünk azért, hogy az emberek idehaza is, és hazánktól távoli területeken is – például az utóbbi év export sikerei Kanadába is elvezettek – megismerjék ezeket a kiváló borokat. Nagyjából erről szól ez a história.

Ha szabad még két mondatot mondani: lényegében a Béres Csepp is és a Tokaji bor is kötődik a hungarikumokhoz. Elhangzott itt a Hungarikum Szövetség, és készülget a hungarikum-törvény is. Ezzel az a szándék – nyilván nem mi vagyunk a törvényalkotók – hogy egy olyan törvény szülessen, amelynek révén a hungarikumaink – függetlenül attól, hogy az termék, egyfajta szellemi termék, vagy módszer, mint pl. a Kodály-módszer – méltóan bekerüljenek egy tárházba, ahol a magyarság termékeit, módszereit védik, segítik, erősítik. Ezeket a termékeket, módszereket tanítani kellene, ismerni őket, és amikor arról van szó, hogy magyar kultúra, ezeket kellene a világ előtt fölmutatnunk. És New Yorkban például, amikor kulturális hét van, nem az olyan dolgokat kell bemutatni, ami idegen ettől a néptől. Ma még sokszor olyan emberek mennek ki, és olyan produkciókat mutatnak be, amelyek méltatlanok ehhez a nemzethez. Ha majd tudjuk, hogy mik a hungarikumaink, és olyan emberek vezetik ezt az országot, hogy ezeket emelik föl, akkor fogják a magyarságot a jobbik oldaláról megismerni, a világon bármerre járunk is. A Hungarikum Szövetséget alapvetően különböző hungarikum tulajdonosok hozták létre, úgymond függetlenek a politikától.

Tokaj-Hegyalja általános problematikájával nem keseríteném el a társaságot, hiszen vannak örömhírek az utóbbi időben. Itt is kezdeném. E hónapban végre elfogadta a parlament a világörökségi törvényt. Magyarországnak 8 világörökségi területe van, utolsó 2002-ben Hegyalja lett. És milyen áldatlanok a honi viszonyok, hogy kilenc év kellett ahhoz, hogy az utolsó világörökségi cím elnyerése után végre legyen egy törvény is, ami szabályozza ezeknek a különleges értékkel bíró területeknek a működését. Odaát a Fertő-tó másik oldalán, a Lajtától nyugatra, erre elég volt egy év is. Ugyanakkor lett világörökségi terület a Fertő-tó környéke Ausztriában, mint nálunk Tokaj-Hegyalja, ott 2003-ban már megvolt a szabályozás, és tessenek megnézni, hogy néz ki a Fertő-tó arrafele. Persze ez nem az önök felelőssége, ez az országnak a felelőssége, de valahol minden magyar felelős minden magyarért, és minden magyar felelős azért is, hogy mi történik ebben az országban.

Nos, megszületett a világörökségi törvény, és bízunk benne, hogy az új kormány alatt nemcsak Hegyaljának, hanem az összes világörökségi területnek meglesz egy olyan védettsége, egy olyan szabályozottsága, és egy olyan finanszírozása, fejlesztése, hogy ezeket a világörökségi helyeket mi is büszkén tudjuk majd felmutatni a világnak. És nem arról kell beszélni, hogy vajon Hollókő mikor szűnik már meg, mint világörökségi helyszín, és Hegyalján mikor építenek már egy oda nem illő erőművet, vagy mikor nyitnak bányát. Hegyalját az elmúlt 5–10 évben energetikai és bányászati beruházások célpontjának tekintette a politika is, meg nagyon sok befektető. Ezek a politikusok és ezek a befektetők teljesen idegenek ettől az országtól, és teljesen idegenek ettől a kultúrától is. Nekik takarodniuk kellene ebből az országból, mert csak kizsákmányolni és tönkre tenni akarják ezeket a gyöngyszemeinket, amilyen Hegyalja is.

B.K: Nekünk arra a kérdésre, hogy mi történik Hegyaljával, milyen sors vár erre a területre válaszokat kell adni, és küzdenünk kell a fennmaradásáért. Úgy is mint birtokosoknak, úgy is mint a különféle tokaji szervezetek, pl. tokaji borbarátnők társaságának tagja, az elmúlt években – ahogy Jóska említette – nagyon sokat dolgoztunk, hogy megakadályozzuk a szerencsi erőmű létrejöttét. Sok borász és Hegyaljáért felelősséget érző vállalkozó összefogásával megfizettünk embereket, hogy főállásban dolgozzanak azért, hogy valóban értékek szülessenek. Ezért öröm számunkra, hogy a harcból származó sok tudást most végre építkezésre tudjuk fordítani. Tényleg büszkén és örömmel mondhatom, hogy ennek a most megszülető törvénynek nagyon is kézzelfoghatóan – mások társaságában – egyik bázisa volt a mi családjunk, a mi borászatunk.

S valóban, ha mindenki a maga háza táján nemcsak közvetlenül maga köré, hanem kicsit messzebbre is tekint, akkor nagyon sok mindent el tud érni pozitív tekintetben is. Mindenképp nagyon jó hír, hogy megszületik ez a törvény, január elsején életbe lép, és az országnak egy felemelkedési lehetőségét is jelentheti.

M.R: Nagyon szerények voltatok, mert úgy hangzott el, hogy” van egy borászatunk”. Azért nem akármilyen borászat van Tokaj-Hegyalján, már eleve az épület megtervezéséig is különleges gonddal jártatok el. Pályázatot írtatok ki az épület megtervezésére és felépítésére, s végül egy Ausztráliából ideszármazott fiatal építész nyerte

meg a pályázatot, s egy világszínvonalú borászat épült fel. És ami onnan kikerül – szinte havonta olvasom a belső hírportálokon – rendszeresen bor-mustrára, vagy valamilyen bor-kiállításra kerül. Hogy is van ez?

B.K: A legutóbbi hír a mai, hogy az Omlás Furmint a Vinagora Nemzetközi Borverse-nyen aranyérmet nyert.

B.J: Amit elmondtam, abból talán egyenesen következik, hogy az ember bizonyos dol-
gokhoz – és ilyen a Tokaji márkánév, vagy a tokaji bor – ha nem tud jó minőségben és magas színvonalon hozzányúlni, ne is tegye.

De akkor rögtön át is tudok ugrani a daloskönyvre is. (Béres József: *Szép magyar ének*. A szerk.) Sokan meg szokták kérdezni, miért olyan szép ez a daloskönyv. Tulajdon-
képpen lehetne ez egy egyszerű kiadás is. Stencillel is közzé lehetett volna tenni. Hát azért ilyen szép, mert szépek a magyar énekek.

Teljesen méltatlan lenne egy durva megjelenés, ahhoz az énekkincshez, amit Kodály, Bartók és mások próbáltak megmenteni. A formának összhangban kell lennie a cél-
lal. Egy igényes, jól használható könyvet szerettem volna, amelynek az a célja, hogy a családok énekeljenek, hogy egy kézikönyvet kapjanak énekeskönyv formájában, Úgy gondolom, hogy ha ennek a könyvnek azt a címet mertük adni, hogy „Szép ma-
gyar ének”, akkor ennek egy szép magyar könyvnek is kell lennie. Valóban az lett. Van „Szép magyar könyv” pályázat, s ez a könyv elnyerte tavaly ezt a díjat is.

B.K: Különben is megmondták eleink, amit a költő úgy fogalmazott, hogy „Jót, s jól, ebben áll a nagy titok”. Én is azt vallom, ez tényleg így van. Valóban jellemző ránk, tudatosan is törekszünk arra, hogy ha valamit csinálunk, akkor az minőségi legyen. Ez igaz a borászat építészetére, de ugyanúgy a székházunkéra is. Mindkét épület, a budapesti székházunk is, meg a tokaj-hegyaljai Erdőbényén található borászat is építészeti nívódíjjal dicsekedhet. Fontos az, hogy ahol élünk, amit csinálunk, ahogy csináljuk, az jó legyen, értéket közvetítsen, értéket sugározzon. Azt hiszem, ez mind-
annyiunknak alapvető szükséglete.

B.J: Ha megengedik, erről az énekeskönyvről mondanék még egy pár szót. Csak egy pár gondolatot. Itt is fölmerül nyilván az, hogy miért fogtam ennek az összeállításá-
hoz, mi indított rá. Itt sem hatalmas dolgokra kell gondolni, inkább praktikus dolgok miatt kezdtem neki. Az elmúlt húsz évben szerettünk baráti, családi körben énekel-
getni. Ez nem azt jelenti, hogy ezzel sanyargatjuk egymást odahaza, hogy „akkor éne-
kelj!” Főleg ünnepekhez kötődően éneklünk szívesen és igényeltük, kerestük a meg-
felelő énekeket. Mindenütt van névnap, meg születésnap, karácsony is van, húsvét is van, Kerestük, hogy ilyenkor magyar énekeket, egyházi énekeket, vagy régi népéne-
keket énekeljünk. Sokszor tapasztaljuk azt, hogy szép énekeinket elfelejtettük, s méltatlanul kerülnek elő olyan dalok, amelyek nem szépek, s gyakran nem is a mieink. Ennek oka pedig, hogy nincs megfelelő forrás a saját dalaink megismerésére, – nem az egyházi énekekre gondolok, mert ott megvannak a megfelelő könyvek – általában népdalaink, vagy akár nótáink tekintetében nincsenek meg azok a források, amelyek

valamilyen tudományosabb igénnyel készülnek el, és jól használhatóak. Magyarul és röviden: amiben valami rend van.

Mivel ilyen könyvet én nem találtam, hát alkottam egyet. Azt gondolom, ennek a könyvnek azt kellene szolgálnia, hogy az emberek, fiatalok, idősebbek, középkorúak elkezdjenek szép, magyar énekszövegeket olvasni, elkezdjenek szép magyar énekeket, dalokat dúdolgatni, elkezdjenek együtt énekelgetni, és az ünnepeiket bearayozzák velük. Mi ezt próbáljuk gyakorolni. Ez nem azt jelenti, hogy a könyvben lévő 430 dalt mind tudni kell, – mi sem tudjuk fejből – de azért az csak „illik a magyarhoz”, hogy születésnapon ne „Happy birthday”-t énekeljen, és karácsonykor se „Jingle bell”-t, vagy Mikuláskor „Télapó itt van”-okat, hanem azt, hogy előszedi a régi keresztény, katolikus, vagy éppen nem katolikus énekeket, népdalokat, nótákat. Ebben a könyvben vannak nóták is – ilyen szempontból is különleges – amit népies daloknak, népies műdaloknak hívhatunk. Különleges abban a tekintetben, hogy valószínűleg a Magyar Tudományos Akadémia ezeket így nem vállalta volna föl. Náluk van autentikus népdal – amit mi egyébként legjobban szeretünk –, de hát vannak azért nótáink is, és köztük is vannak kiválóak, valódi gyöngyszemek. Ennek megfelelően a könyv így áll föl: az első száz oldal a gyerekdalok, köztük vannak népdalok és szerzett dalok is, utána a legnagyobb fejezet a népdaloké, aztán következik egy műdal, népies dal szekció, tehát szerzett dalok. A könyvben hazafias énekeink, himnuszaink is megtalálhatók, többek között megismerhetjük a csángó himnuszt is. A könyv utolsó fejezete a gregorián, görög katolikus, katolikus és protestáns énekekből ad egy csokorra valót, amiket ünnepekkor lehet énekelni. Azért szerepel ez a sokféleség, mert a művelt emberfőnek illik ismernie – attól függetlenül, hogy milyen hitben él, milyennek keresztelték – a különféle egyházak alapénekeit, egy katolikus hívőnek például a református zsoltárokat. Ha már említésre kerültek a zsoltárok, hozzáteszem, azoknak a dallama nyilván nem magyar, de ennek ellenére bekerült a szép magyar énekek közé, elsősorban Szenczi Molnár gyönyörű szövege miatt. Ilyen hát ez a könyv, s a funkciója az, hogy ne porosodjon a polcainkon, hanem afféle énekes bibliaként legyen odahaza, ami közel van a családhoz, és forgassák.

A nagy elődök szinte mindent elmondtak, miért fontos az ének. Járdányi Pált idézném, aki Széchenyi híres mondásán, hogy „nyelvében él a nemzet”, ő egy kicsit tovább is megy. Ő azt mondja: „Talán az énekeink, dalaink a nyelvnél is mélyebben őrzik a lelkünket, hisz a dalainkon, énekeinken keresztül a magyar érzésvilág az emberek lelkének legmélyebb bugyraiból tör elő.” Ami a lelkünkől származik, az a lelkünket kiegészíti és gyógyítja, ápolja is. A magyar tud énekelni örömeiben, bánatában – a legtöbb dalunk bánatos, de én ezt sem bánom.

B. K: Ez is ahhoz az érték-kincshez tartozik, amire nagyon büszke lehet a magyar nemzet. Olyan hihetetlen népdalkincssel, ősi dalokkal rendelkezik, amivel a világon talán egyetlen nép sem. Az a néhány száz, ami itt föl van sorakoztatva, a kincseknek egy töredéke. Több mint 250 000 magyar népdal van ma már följegyezve! Ez óriási dolog, hála Istennek és a szorgos népdalgyűjtőknek, hogy a mi népdalkincsünk így megmaradt, még ha nagyon sok el is vezett már. Hatalmas adomány a Jóistentől, hogy volt Kodály, Bartók és voltak, vannak nyomdokaikon haladók, akik még idejében följegyezték dalainkat. Nézzünk körül Európában! Gyakorlatilag a körülöttünk élőknek a régi népdalai eltűntek. Óriási kincs, amivel a magyar nemzet rendelkezik,

dr. Béres József az Énekeskönyvet dedikálja



ezért szomorú, hogy ez elveszni látszik. De hál' Istennek csak látszik, mert ez sem igaz. Úgy látszik, a fiatalokat mégis csak meg lehet szólítani, és hiába halljuk a médiából csak a dum-dum zenét, van egy óriási kör, akik igenis érdeklődnek. Éppen nemrégén Válaszúton, Erdélyben jártunk a népdalgyűjtés nagy alakjának, Kallós Zoltán születésnapjának ünnepén, ahol Halmos Bélától hallottam azt, hogy a táncház mozgalomnak köszönhetően legalább egymillió ember foglalkozik népzenevel, és tanul népi táncot. Ha arra gondolunk, hogy ez minden tízedik embert jelenti, akkor ez nem egy rossz szám. Visszakérdeztem, hogy tényleg így van-e ez, mire határozottan állította, hogy igen. Nos, ezek azok az információk, amelyekről erősödik az optimizmus bennem, s merem hinni, hogy a világunk sokkal rosszabbnak látszik, mint amilyen valójában. Ha ennyi ember énekel és ennyi ember törődik a gyökereivel, és foglalkozik a régi dalaival, akkor nem olyan rossz a helyzet ebben az országban. Nekünk meg az a feladatunk, hogy egyre jobb is legyen.

Egyébként óriási történetek fűződnek ma már ehhez a dalos-bibliához. Jóska gyűjti is ezeket. Vannak, akik elkezdik énekelni a dalokat, és örömmel fedezik föl, hogy ezt is tudom, azt is tudom, ez önmagában is nagyon jó. Aztán vannak, akik elkezdene énekelni. Először maguknak, aztán a gyerekeiknek, az unokájuknak. Akik így megtanulják – ez nagyon jó. Van olyan történetünk is, hogy egy ismerősünk a könyv hatására olyannyira kedvet kapott az énekléshez, hogy beiratkozott az óbudai zeneiskolába, és most órákat vesz azért, hogy családi ünnepségen énekelhessen. Egy

másik ismerősünk az édesapja születésnapjára dallal készült ennek a könyvnek a kapcsán. Szerveződtek már énekes klubok is. Gyulladnak tehát a gyertyák, ami nagyon jó érzés nekünk.

B J: És akkor jöjjenek a meglepetések! Már részben mondtuk, hogy egyik meglepetés az, hogy sajnos, vagy hál'Istennek, közösen énekelnünk kell. Ehhez segédeszközöket fogunk adni. A másik meglepetésünk, hogy van itt a házon belül egy kis Béres bor is. A sorrend nem jó, de most kivételesen az lesz, hogy előtte éneklünk és utána, ha jól sikerült az éneklés, koccintunk rá.

Ezek után Török Tilla közreműködésével és segítségével közösen elénekeltük a *Magos a rutafa* kezdetű éneket, majd egy széki névnapköszöntőt, és végül egy búcsúzó éneket a naphoz kötődően, a *Szent János áldását*. Makrai Rita megköszönte Béres Klárának, dr. Béres Józsefnek valamint Török Tillának a műsor első felét és a beszélgetést.

Zárásképpen a Béres házaspár a Béres Szőlőbirtokról származó kóstolóval kedveskedett a résztvevőknek, majd az Egyesület egy szerény, de annál finomabb, saját sütéssű, szebbnél szebb süteményekkel táltalt agapéval ünnepelte a tizedik Morus Napját.

ZARÁNDOKLATAINK, KIRÁNDULÁSOK

Tavaszi zárandoklattal egybekötött kirándulásainkat a Kelenföldi Szent Gellért Plébániával közösen általában a húsvéti ünnepek után 1-2 héttel szervezzük. Idén nagyon sokat kellett várakoznunk, mert a húsvéti ünnepek április végén voltak. 2011. május 14-én Őrmezőről 6:30 órakor, a Szent Gellért Plébánia elől 7 órakor indult az autóbusz, úticél: Kőszeg – Velem.

Az autóbusz elindulása után kiosztottuk *Alajos atya* által nagy gonddal elkészített zárandokfüzetet, amelyből tájékozódhattunk a napi programról. a meglátogatott helyek nevezetességeiről. Amint kiértünk a városból imádkoztunk: a reggeli imát, az Őrangyalhoz. Könyörögtünk a mennyei Atyához, hogy vezesse, oltalmazza és minden testi jóval áldja meg útra induló gyermekeit. Az ünnepi szentmisét a kőszegi Jézus Szíve Plébániatemplomban tartjuk, ezért zárandoklatunkat Jézus Szíve tiszteletére végezzük. A zárandok füzetben találtunk egy imát: „Az emberiség felajánlása Jézus Szentséges Szívének”. Napjainkban nagyon fontos, hogy ezt az imát rendszeresen elmondjuk, ezért az autóbuszon és majd a szentmise után is közösen elimádkozzuk. Ezután elimádkoztuk a Rózsafüzért a Világosság titkaival. Minden tized után egy-egy éneket énekelünk Mária-hoz.

Zárandoklatunkat felajánlottuk az otthon maradottakért, a betegekért, családtagjainkért, közösségünkért, saját magunkért és édes magyar hazánkért. Ezután Alajos atya ismertette a programot. Sajnos átépítés miatt a Jurisics várba nem mehetünk be, de így is sok szép látni valóban és gazdag programban lesz részünk.

Imádkoztunk Mindszenty József boldoggá avatásáért, aki hősiezen védelmezte a magyar egyházat és népünket, sok szenvedés és megaláztatás után életét is feláldozta. Elcsendesedtünk és lélekben készültünk a szentmisére.

Fél 11-kor érkezünk Kőszegre. A városba a Hősök kapuján keresztül léptünk be. A kapu tornyát 1932-ben a török ostrom 400. évfordulóján építették eklektikus stílusban, Opaterny Flóris tervei alapján. A Hősök kapujának helyén a XIV. században emelt, ún. Alsó-kaputorony állt, amelyet 1880-ban bontottak le.

Egyenesen a Jézus Szíve plébániatemplomba mentünk, ahol a plébános atya szeretettel fogadott, és ismertette a templom történetét. A templom 1892-1894-ben épült neogótikus stílusban. Tervezője a bécsi Ludwig Schöne volt. A csarnoktemplom háromhajós, csonka kereszthajóval. Szentélye sokszög záródású. A templom 57 méteres tornya a bejárat homlokzat felett áll, mellette látható két fiatorony. A templom homlokzatának egyik szép részlete a baloldali mellékhajó bejárata. A templombelsőben a bejárat felett helyezkedik el a tört mellvédfalas karzat. Orgonája 1894-ben készült a Rieger testvérek üzemének munkája. Nagyon értékes a templom berendezése. Különösen szépek a fő- és mellékhajók üvegablakai. A templom berendezési tárgyai között találhatók szép középkori és barokk ötvösmunkák, amelyek korábban a Szent Jakab templomban voltak. Különösen értékes a korábbi plébániatemplom felszereléséből megmaradt két kehely, amelyek 1421-ből és 1486-ból származnak. Az utóbbi, a gótikus aranyozott ezüst kehely különlegessége a kehely szárán lévő gomb (nódusz) kápolnás díszítése. A kupa kosara áttört, liliomos kialakítású. A talprészen Szent Dorottya alakja látható. Nagyon szép kegytárgy a XV. század második feléből származó aranyozott ezüst úrmutató, amely a torony alakú gótikus monstranciának szép példánya. A szentségház felett egy oszlopos, központi kápolnában áll a szenvedő Jézus szobra. A csúcsban végződő gúlán kereszt látható a megfeszített Jézussal. Itt őrzik az ún. Bezerédj-kazulát, amelyet Bezerédjné Bottka Mária készített 1708-ban.

A zárandoklat legkiemelkedőbb eseménye az ünnepi szentmise. Közösségként állunk az Úr színe előtt: hálát adunk a nekünk juttatott sok jótéteményért, és kérünk sok kegyelmet, erőt, hogy a kijelölt útról le ne térjünk és életünk végéig hűségesen kövessük Őt. Alajos atya Jézus Szent Szívéről prédikált: – a Szívről, amely mindenkit szeretettel vár. – a Szívről, amely kész mindig megbocsájtani, ha őszinte és töreldelmes szívvel megbánjuk bűneinket. A prédikáció szívünket lángra gyújtotta és megfogalmazódott bennünk a kérés: Jézusom, tedd szívünket Szent Szívedhez hasonlóvá, jóvá, s szeliddé tedd. Az áldás előtt elimádkoztuk az emberiség felajánlását Jézus Szentséges Szívének.

A szentmise után közösen átmertünk a Szent Jakab templomba – Öreg templomba. Az Öreg templom elnevezés nem véletlen: a XV. század elején épült, majd többször megújított templomot (építészetileg és berendezését nézve is) alapvetően a gótikus és barokk stíluselemek határozzák meg. Az 1700-as tűzvész utáni átépítéskor a barokk jegyek voltak meghatározók. A homlokzaton a jezsuita szimbólum alatti vésett fülkében Szent Jakab apostol szobra látható. A Szent Benedek oltár mellett láthatjuk azt a sírkövet, melyet 1538-ban Jurisics Miklós készíttetett pestisben meghalt gyermeke emlékére. A középkori templom pompáját idézik a déli mellékhajó falképei, melyeket 1837-ben restauráltak. Szent Kristóf hatalmas alakját secco módszerrel, azaz szárazfalra festéssel alkotta meg a művész. Így készült a Háromkirályok jelenet is, melynek jellegzetessége, hogy a festő a kőszegi környezetbe helyezte a történetet. A jobb alsó sarokban lévő épületrész az első ismert vár- és városábrázolás.



Freskótechnikával készült a Palástos vagy Köpenyes Mária. A széttárt köpeny szimbolikusán kegyelmet és védelmet jelentett az alája menekülők számára. Mária köpenyét angyalok veszik körül, mellette megjelennek az oltalomért közbenjáró szentek közül Szent Dorottya és Szent Borbála.

Kívülről megnéztük a Városházát, amely Magyarországon talán az egyetlen olyan középkori középület, amely létrejöttétől a mai napig megőrizte eredeti rendeltetését. A Stadthaus vagy szenátusház az 1328-1876 között széles önkormányzati jogokkal rendelkező város helyi kormányzati épülete volt. Az épület mai homlokzata az 1710. évi nagy tűzvész után alakult ki. A sávos képzésű földszintet az emelettől erőteljes övpárkány választja el. Az emeleti ablakok között elliptikus mezőkben három címer és két, alakos falkép látható. Balról a legszélső a Jurisics család címere. A középső címer, a harmadik számú falkép a történelmi Magyarország kiscímere: a pajzs felett a szent koronával. Az ötödik falkép Kőszeg történeti városcímere, amelyet 1446-ban kapott III. Frigyes német-római királytól. A Patrona Hungariae, azaz Magyarország Nagyszonya a gyermek Jézussal témájú kép balról a második, míg a negyedik I. (Szent) István királyt ábrázolja teljes uralkodói díszben.

Sgraffitós-ház néven a legismertebb Kőszegen a Jurisics tér 7. sz. háza. Nevét a homlokzaton látható díszítéstől kapta. Az emeleti részt az eredeti sgraffitó díszíti. A háromtagozódású főpárkányon olvasható a XVII. századi felirat: "Non est volentis, neque currentis sed miserentis Dei", és az évszám: MCDLXVIII. Magyarul: „Nem azon fordul a dolog, aki erőlködik vagy törekszik, hanem a könyörülő Istenen.” (Róm 9,16) 1668. Ez a bibliai idézet I- Rákóczi György erdélyi fejedelem jelmondata volt. A homlokzaton közepén falfülkében elhelyezett barokk Mária-szobor látható.

A Szentháromság szobrot a pestis leküzdésének emlékére emelték 1713-ban. A kőszegi pestisszobor egyike a legkorábbi magyarországi Szentháromság szobroknak. E csodálatosan szép látnivalók után ebédszünet és szabadidő program következett.

15 órakor autóbuszra szálltunk és festői tájakon keresztül Velembe érkeztünk. A község és környéke lakott volt már az újkőkorból is. A tárgyi emlékek legjelentősebb lelőhelye a község feletti 582 méter magas Szent Vid-hegy. A hegyen található Szent Vid templom, amelynek tornyában 13. századi kerített lőréses alapokat találtak, már a 17. század végén jelzik a források. Egyhajós barokk épületét 1859-ben építették át. Korábban a környék jelentős búcsújáró helye volt. A névadó Szent Vid szobor mellett látható még Szent Rókus és Szent Vendel szobra is. A mellékoltárt pedig Pieta-szobor és Szent Vitus faszobra díszíti. Legrégebbi képe 1700-ból való, a lékai hívek adománya, s Mária mennybemenetelét ábrázolja. Copf stílusú szószéke a XVIII. század végén készült. A kápolnában énekeltünk és kértük Szent Vid közbenjárását.

Végül elmentünk a műemlék jellegű malomépületbe, amely Kőszegszerdahely házaival határos. A kétkerekű malmot az 1568-as összeírás említi először. Az utolsó molnár család, a Schulterek – akiről nevét is kapta – Felsőőrre költöztek ide. 1870 és 1900 között nem működött, 1913-ban lebontották, de a következő évben kőből újjáépítették. Bezárása után először teljesen fel akarták számolni, de 1965-ben műemléki védelem alá helyezték, majd 1980-ban helyreállították és múzeummá alakították.

A malom elhagyása után ismét autóbuszra szálltunk és elindultunk Budapest felé. Hálaadásul hazafelé – május lévén – elimádkoztuk a Loretói litániát, majd hosszabb szünet után a Dicsőséges Szentolvasót. Minden tized után egy-egy éneket énekeltünk Máriához. Budapesthez közeledve Alajos atya megköszönte az autóbusz vezetőjének biztonságos, nyugodt vezetését. Mi is megköszöntük Alajos atyának a zárándoklat előkészítését és vezetését. Abban a reményben búcsúztunk, hogy Isten kegyelméből még sok-sok éven át együtt zárándokolhatunk.

Lukácsa Gézáné

Egyesületünk és a Kelenföldi Szent Gellért Plébánia közösen megszervezte az őszi kirándulással egybekötött zárandoklatot.

Az autóbusz október 15-én reggel 7 órakor indult a Plébánia elől Keszthelyre. Szép, kellemes időben kezdtük meg utunkat. Az autóbusz elindulása után Alajos atya kiosztotta a zárandokútra készített füzetet, mely nem csak alapos tájékoztatást tartalmaz a programról, hanem szép emlék is.

Október Szűz Mária hónapja, ezért a Szentolvasón kívül elimádkoztuk a Mária antifónát pünkösdtől adventig, valamint Eszterházy Pál imáját: Ima Magyarok Nagyasszonyához. Zárandokutunkat felajánlottuk azokért, akik nem tudtak velünk jönni, a betegekért, édes magyar hazánkért és saját magunkért.

Zárandok utunk mindig emlékeztet arra, hogy itt a földön jövevények, zárandokok vagyunk. Végső célunk, hogy eljussunk égi hazánkba, az örök boldogságba.

Alajos atya arról beszélt továbbá, hogy érdekes megfigyelni, hogy a Nyugatrómai Birodalomba új nomád népek költöznek be, keresztények lesznek új hazájukban, aztán a legtöbb elveszti nemzeti jellegét és beolvad a régi lakosságba. Egyedül az emberiség családjának viszonylag kicsi, jelentéktelennek mondható csoportja a magyar nép, aki felvette a kereszténységet, de nem veszítette el nemzeti önazonosságát és a saját nyelvét, bár ehhez hasonló nincs a földön. Államot alapított, keresztény államot, és ez áll és él ma is.

Hogyan tudott e maroknyi nép államot alapítani, és azt évezreden át megőrizni, holott nálunk hatalmasabb népeket, rómaikat, hunokat, avart elsodortak a történelmi viharok? Ezt csupán a magunk erejéből nem tudtuk elérni. Szükség volt egy pártfogóra, aki megóv minket. Ez a pártfogó, a Boldogságos Szűz Mária, akinek Szent István királyunk felajánlotta népét és a Szent Koronát.

Annyi nehézséggel küszködünk ma is, de a reménycsillag, a hajnalcsillag, a szebb napok fényének érkezését mutató csillag ma is ott van a mi egünkön, a Boldogságos Szűz Mária, Magyarok Nagyasszonya.

A magyar nemzet Európa népei között elsőként tartotta királynőjének, rangban mindenki felett álló, első asszonyának, a Nagyasszonynak a Boldogságos Szűz Máriát. Jóval később utánunk jöttek a lengyelek, a bajorok, majd a többi nemzet.

XIII. Leó pápa 1896-ban, a magyar millenium alkalmával, az akkori esztergomi prímás-érsek, Vaszary Kolos bíboros kérésére, mint külön ünnepet engedélyezte Magyarországon részére Nagyasszonyunk ünnepét. Eleinte október 2. vasárnapján ünnepelték. Szent X. Pius pápa tette át október 8-ra. A II. Vatikáni Zsinat után a Magyar Püspöki Kar szeptember 12.-re helyezte át, de 1984-től ismét október 8.-án ünnepeljük.

Észre sem vettük, hogy eltelt az idő, s már meg is érkeztünk Keszthelyre. Első utunk a Magyarok Nagyasszonya Plébániatemplomba vezetett, ahol Alajos atya tartotta az ünnepi misét.

A gótikus templom Keszthely legrégibb épülete, 1390 körül készülhetett el. 1974-ben fedezték fel a szentély falfestményeit, amelyek a mai Magyarország legnagyobb felületű gótikus freskói. Építtetőjét, az 1397-ben kivégzett Lackfi István nádort itt temették el. A nádor erősen lekopott vörösmárvány sírköve ma a szentély falában található. A szentélyben és a diadalíven helyezték el a Festetics család síremlékeit. 1878-ban neogót stílusú tornyot emeltek a templom bejárata elé, és ebbe helyezték

át a nyugati oromfal eredeti, XIV. századi rózsablaikát. A templomot a Szűzanya, Magyarok Nagyasszonya tiszteletére szentelték fel.

Aajos atya Szűz Mária életét ismertette prédikációjában. Elmondta, hogy a Szűzanya mindenhová követte Szent Fiát. Részt vett a kánai mennyegzőn, egész életében, mint az árnyék követte, ott volt a Golgotán, a Kereszt alatt. Erős hittel tette mindezt, mert biztos volt abban, hogy mindaz, amit hirdetett, beteljesedik. A halál nem a végső állomás, azt követi a dicsőséges feltámadás. Jézus mennybemenetele után ő is ott volt az apostolokkal, imádkozott velük, bátorította őket. Tanúja volt a Szentlélek eljövételének is. Nekünk is erős hittel, állhatatosan kell követnünk Jézust. El kell fogadni kezéből nem csak a jót, hanem a szenvedést is, mert minden, ami velünk történik, az a javunkra válik. Mi azonban gyengék vagyunk, ezért kell kérnünk a Boldogságos Szűz Mária segítségét: Ő vezessen minket Szent Fiához. Ha Ő segít – és biztosan segít – akkor biztosan elérjük célunkat: az örök boldogságot.

A Szentmise után átsétáltunk a Festetics Kastélyba. A barokk kastély építését 1745-ben Festetics Kristóf kezdte el. Az akkor 34 termes épületet a XVIII. és XIX. században háromszor átépítették, bővítették, így ma 101 helyiséggel büszkélkedhet. Az U alakú egymeletes épületet Festetics Kristóf fia, Pál bővítette, az ő nevéhez fűződik a mai múzeumi bejárat. Festetics Pál fia, Festetics György 1792 és 1804 között kialakította a kápolnát és megépíttette a kétemeletes könyvtári szárnyat, melynek bútorezete eredetiben megmaradt.

A Festetics kastély Keszthely kiemelkedő jelentőségű műemléke. A felújítás után az új múzeumépületben állandó vadászati múzeum látható. A kastély parkjába a díszes főkapun juthatunk be. Az előkertet Festetics György mellékalakokkal kiegészített bronzszobra és egy nagy szökőkút díszíti. A sétányok ősrég fák között kanyarognak, köztük 400 éves is akad. A kastélykert hátsó traktusában áll a kocsiház és álló díszes épülete, amelyben a Hintómúzeumot találjuk. A kastély 500 éves pincerendszerében 2005 óta helyet kap a Balatoni Borok Háza. A kastélynak nem csak az egyik legszebb terme, hanem legnagyobb értéke is a Helikon Könyvtár, az egyetlen eredeti formában fennmaradt főúri magánkönyvtár Magyarországon.

A könyvtárhoz kapcsolódóan a kastély volt lakosztályaiban nyert elhelyezést a Kastélmúzeum XVIII-XIX. századi főúri életformát bemutató enteriőr-kiállítás, amelynek bútorei, berendezési tárgyai, a falakat díszítő festmények, dísz tárgyak egy része a Festetics család tulajdonában volt. Ezt egészítik ki azok a más közgyűjteményekből származó, illetve a környéken begyűjtött műtárgyak, amelyek az adott korok stílusirányzatainak jellemző jegeit is felmutatva, híven illusztrálják főúraink életmódját az elmúlt századokban.

A Kastélmúzeumban megtekinthető az a Magyar Nemzeti Múzeum gazdag anyagából összeállított fegyverzettörténeti kiállítás, amely közel ezer év vadászfegyvereiből válogat, nemzeti történelmünk jeles időszakaiból, különösen az Osztrák-Magyar-monarchia népeinek hagyatékából.

A kastélyban igen nagy tudású idegenvezető kalauzolt, aki bőséges ismertetést adott a látóvalókról és a Festetics családokról.

A kastélyt elhagyva, meglepetésben volt részünk. Vendéglátóink afrikai harcsából készült halászeletet, süteményt készítettek nekünk. Természetesen a balatoni bor sem hiányzott.

Ebéd után szabadidő program következett. Végig mentünk a Kossuth Lajos utcán, amelyet sétáló utcává alakítottak át. Számos műemlék jellegű és műemléki védeltséget élvező épület található itt. Az épületek legnagyobb része a XIX. század második felében épült, a kor divatjának megfelelően romantikus vagy eklektikus stílusban. Az itt elhelyezkedő épületek közül a Pethő- vagy Goldmark Házat (Kossuth u. 22.) emelném ki. Itt született 1830-ban Goldmark Károly, a híres zeneszerző. Itt található több múzeum, amelyek közül bementünk a a Panoptikumba, a Babamúzeumba, és megtekintettük a Csigaparlamentet.

Csigaparlament: Készítette: Miskei Ilona néni (1920). 1975-től 14 éven át 4,5 millió pannontengeri csiga felhasználásával felépítette a világon egyedülálló makettjét. Az ország különböző bányáiból származó 28 millió éves őstengeri maradványokat a parlament díszítéseit utánózva válogatta. Lenyűgözően szép látvány és csodálatos az a nagy munka, amelyhez a művészi ihletésen kívül nagy akaraterő és állhatatosság kellett.

Magyarország legnagyobb Panoptikumában közel 40 magyar király, fejedelem, hadvezér, költő és író megőrzéséig hű viaszszobra látható, melyek korhű öltözékekben és környezetben varázsolják a múltat élénk. Atillától Horthy Miklósig, 1500 évet felölelve teszik a látogatót időutazóvá. Külön pódiumra kerültek az erdélyi fejedelmek, az 1848-as és a Rákóczi szabadságharc nagyjai, de látható Koppánytól kezdve Sissy-ig arra érdemes eleink. A Babamúzeum épülete korábban magtár volt. Vörösfenyő mestergerendái 14 m hosszúak. . A történelmi Magyarország népviseleteit, iparos és polgáröltözeit közel félezer baba prezentálja. Külön két vitrinbe került a mintegy 120 figurából álló erdélyi gyűjtemény. A harmadik emeleten az előző két szinten megcsodált babák házait, templomait és gazdasági épületeit láthatjuk. A különleges fénytechnikával megvilágított épületegyüttesek a korabeli falvak hangulatát tükrözik. Helytörténeti jellegű a gyűjtés féltett darabjai, a XVIII. századi fenékpusztai sószállító Főnix (3,2 m hosszú), a Stella nevű luxushajó és Juditta, a szekérszállító komp, amely Fenék és Bottyán között vitte utasait.

Delután 3 órakor találkoztunk a Festetics Kastélynál, hogy autóbusszal elmenjünk a Karmelita Bazilikába. A Kármelhegyi Boldogasszony Sarutlan testvéreinek ez a legnagyobb temploma hazánkban. Az épület méretei igen impozánsak: hossza 53 méter, szélessége 18 m. magassága 22 m. A toronymagasság 38 m. A neoromán stílusú templom bazilika minor rangját 1989-ben kapta meg. Építését 1927-ben kezdték el, felszentelése 1938-ban történt. A templomot és a hozzá tartozó rendházat a bécsi építész, Bruchwieser Bruno tervezte, az orgonát pedig a pécsi Angster cég készítette, 1937-ben. A templom védőszentje Lisieuxi Kis Szent Teréz – a főoltár az ő hódolatát ábrázolja a Szűzanya ölében ülő Kisdéd Jézus előtt. A szobor carrarai márványból készült, mint ahogy a többi oltár és szobor is, és Krasznai Lajos szobrászművész alkotása.

Élénekeltük a Kármelhegyi Boldogasszony énekét és kijöttünk a templomból. Azt hittük, hogy ezzel zárandokutunk véget ért. Most jött a következő meglepetés. Alajos atya bejelentette, hogy Vonyarcvashegyre is elmegyünk. Bár elég fáradtak voltunk, mégis lelkesen követtük lelkipásztorunkat. A hegy lábánál Alajos atya ismertette, hogy a hagyomány szerint 1739 telén 48 halász dolgozott a Balaton jegén, s közben

A megmenekült halászok



rianás keletkezett. A jégtábla elszabadult, rajta a halászokkal. A jéghideg vízben csak pár percig maradhatott volna életben az ember, tehát kiúszásról szó sem lehetett. Úgy látszott, hogy nincs menekülési lehetőség, imádkoztak. A szél megfordult és a part felé sodorta a jégtáblát. A megmenekült halászok fogadalmat tettek, hogy kápolnát építenek a domboldalon. De valószínűleg csak átépítésről lehetett szó, hiszen akkor már régen állt a Szent Mihály kápolna. A halászok csodálatos menekülését örökítette meg a kápolnában az egyik oltárkép, de ezt 1964-ben ellopták. Ezt követően Udvardi Erzsébet ismét megfestette a menekülést, amelyet a hegy oldalában helyeztek el. Így akkor is látható, amikor a kápolna zárva van.

Az ismertető után felmentünk a hegyre, ahol a kellemes őszi időben gyönyörű kilátás nyílt a Balatonra. A hegy tetején csoportképet készítettünk, majd elindultunk Budapest felé. Az autóbuszon kipihentük fáradalmainkat és a sok szép látnivalóval és lelki élménnyel gazdagodva, hálátelt szívvel utaztunk. Zarándok utunk vége felé – hálaadásul a szép útért és kapott kegyelmekért –, Rózsafüzért imádkoztunk a Dicsőséges Szentolvasó titkaival. Minden tized után egy-egy éneket énekeltünk Máriához.

Budapestre érve Alajos atya megköszönte az autóbusz vezetőjének a biztonságos, nyugodt vezetést. Megköszönte nekünk is, hogy immár 10 éve lankadatlan buzgalommal részt veszünk a zarándoklaton. Mi is megköszöntük Alajos atyának a zarándoklat előkészítését és vezetését. Végül kifejeztük azt a reményünket, hogy – Isten segítségével – még sok-sok éven át együtt zarándokolhatunk.

Lukácsa Gézáné

Volt egy nem tervezett, soron kívüli – ún. kívánság kirándulásunk is a sokak által ismert, messziföldön híres herendi porcelán szülőföldjére, Herendre. Egy kisebb csoporttal, a plébániától kölcsönkért kisbusszal és egy autóval tizenhármán keltünk útra egy szombati napon, október 8-án. A Porcelán Manufaktúrában végignéztük az átfogó ismertetőt tartalmazó filmet, majd bekukkantottunk a mini-manufaktúrába, ahol megcsodálhattuk a szinte hihetetlen kezűgyességgel dolgozó munkatársakat, festőket, elleshettük azokat a fogásokat, amelyek olyan felbecsülhetetlen értékűvé teszik ezeket a kézi remekeket. Nagyon színes és hasonlóan gazdag élményt jelentett a porcelánmúzeum megtekintése is. Végül az Apicius kávéházba tértünk be, ahol – ahogy egyik társunk fogalmazott – megvalósult az álunk, nevezetesen, hogy a megcsodált kávécsészékből hörpínthetjük föl az ízletes kávé. Az Egyesület elnöke egy-egy szelet süteményre is vendégül látta a résztvevőket, akik ezt már nagyon is megérdemelték, hisz mindnyájan lelkes önkéntes munkásai is a szervezetnek.

A pihenő után még tettünk egy kitérőt a közeli Magyarpolány felé, ahol egy gyönyörűséges, a falu fölél emelkedő, cukorsüveg szerű Kálvária-dombot, és az azon elhelyezkedő csodálatos műemlék kálváriát tekintettünk meg. A domb tetején lévő kápolnát 1910-ben Wéber, zirci mester építette neogót stílusban. Az ide felvezető hosszú lépcsősor pihenőinél öt fazsindelyfedésű stáció-épületben, közel életnagyságú, a fájdalmas szentolvasó öt titkát ábrázoló faszobor látható. A festett, népies naiv figurákat 1770 körül a sváb Listner fivérek alkották.

A magyarpolányi kálvária



ŐRMEZŐ ÜNNEPE

A 10. Őrmező Ünnep 2011. szeptember 17-én volt, s már többen felvetették a kérdést, hogy egy ilyen széleskörű, sok embert és sok szórakoztatási formát felvonultató eseményt miért nem hívunk fesztiválnak? S valóban, a *Preisinger Éva* és csapata által megálmodott esemény az évek során igencsak szépen megizmosodott, mi is évről évre törjük a fejünket, mivel emeljük az esemény színvonalát.

Az idén is a Költők Parkjában kapott sátrunkba vártuk a látogatókat, s a korábbi évek vendégváró beszélgetéseihez, pogácsájához és jótékonyági tombolájához kitaláltuk az origami hajtogatást. Újításképp az idei tombola bevételét sem a karácsonyi csomagokhoz, hanem a Milleniumi Kopjafa felújításához tettük félre.

A KARITÁSZ ÉS A PLÉBÁNIA HÍREI

A Szent Gellért templom eseményei 2011-ben:

- II. 26. Részt vettünk a plébánián tartott farsangi bálon és annak előkészítésében (sütemények sütése). A most először megrendezett süteménysütő versenyben – a résztvevők szavazatai alapján *Fehér Istvánné (Klári)* első helyezést, Lukácsa Gézáné (Zsuzsa) harmadik helyezést ért el. Mindketten Egyesületünk tagjai.
- V. 14. Részt vettünk a plébániával közösen szervezett zárandoklattal egybekötött kiránduláson (Kőszeg-Velem)
- VI. 18. Esztergomba utaztunk Molnár Miklós pappá szentelésére, aki diakónusi gyakorlatát plébániánkon töltötte. Isten áldása kísérje lelkipásztori munkáját.
- VII. 3. Részt vettünk *Molnár Miklós* atya újmiséjén a Szent Gellért plébánián, és tevékenyen segítettünk az azt követő agapé előkészítésében és lebonyolításában.
- VII. 24. Molnár Miklós atya Őrmezőn mutatott be újmiséjét.
- VII. 31. *Paduraru Iulián* káplán atyát *Erdő Péter* bíboros, prímás, érsek úr augusztus 1-jével felmentette a plébániánkon betöltött kápláni beosztása alól és kinevezte a Budapest-Kispesti Nagyboldogasszony Főplébánia káplánjává. Julián atya 2 évig működött plébániánkon és nagyon megszerettük. A vasárnapi szentmisén búcsúztunk el tőle abban a reményben, hogy a szeretet hullámhosszán továbbra is kapcsolatban maradunk. Kértük Isten áldását, hogy az új állomáshelyén rábízott nyájak jó pásztorá legyen.
- VIII. 17. *Lak Gábor* káplán atyát *Erdő Péter* augusztus 1-jével plébániánkra helyezte. Gábor atya diakónusi gyakorlatát plébániánkon töltötte, így kedves ismerősként, sok szeretettel fogadtuk. Őrmezőn bemutatkozó szentmiséjét ezen a napon tartotta.
- IX. 1. *Erdő Péter Cseh Zoltán* diakónust diakónusi gyakorlatra plébániánkra irányította.
- IX. 25–26. A Szent Gellért búcsú előkészítésében és lebonyolításában vettünk részt.
- X. 6. A Karitászt szervezésében Budakeszire mentünk a Himnusz-szoborhoz. Velünk jött *Cseh Zoltán* diakónus is. Itt emlékeztünk meg az aradi vértanúk hősiességéről, majd felolvastuk *Jókai Anna* beszédét, amelyet a szobor felavatásakor mondott. Végül elénekeltük a Himnuszt és a Boldogasszony Anyánk c. éneket.

- X. 15. Részt vettünk a plébániával közösen szervezett zárandoklattal egybekötött kiránduláson (Keszthely-Vonyarcvashegy)
- X. 28. Szentmise közösségünk tagjának, *Fülöp Zoltánné, Ilonkának* temetésén vettünk részt a plébánia urnatemetőjében.
- XI. 27. Szent Erzsébetre emlékezve a plébániai Karitászt megvendégelte az idős testvéreket. Az előkészítésben és lebonyolításban tevékenyen részt vettünk.
- Ezen kívül az Őrmezői Morus Szent Tamás Egyesület szervezésében minden vasárnap, Újévkor és karácsonykor az Őrmezői Községi Házban reggel 8 órakor szentmisét mutattak be a plébánia lelkészei. Ez a szolgálat a lakótelepen élő idős, nehezen közlekedők lelki igényét elégíti ki, rendszeresen részt vesz mintegy 70–80 ember.

SZENT GELLÉRT ÜNNEPE

Az idei ünnepségünk a Milleniumi Kopjafánál egy kisebb jubileumot jelentett, mert a 2001-ben felállított emlékoszlop 10 éves lett. Ismeretes, hogy vértanúsága előestéjén itt haladt át, és itt szállt meg Gellért püspök, aminek emlékét a kopjafa talapzatán elhelyezett márványtábla is őrzi: *„Gellért püspök 1046. szeptember 24-én, mártírhálálának napján itt vonult át a pesti révhez András herceg fogadására.”*

2011. szeptember 22-én, csütörtökön délelőtt a Menyecske utcai Általános Iskola kertjében gyűltünk össze, a megemlékezést az iskolások műsora nyitotta meg. Tarbay Ede: A munka áldás – Gellért püspök legendáját és Juhász Gyula: Gellért püspök című versét adták elő. Az ünnepi szónoklatokat az iskola igazgatója, *Újkériné Diviák Mária* nyitotta meg. Az őt követő *Forgács Alajos* római katolikus plébános úr Szent Gellért nagylegendájából hozott egy részletet: „Aztán – mint gyakran mesélik a szent emberekkel – megtörtént, hogy kocsisa hanyagsága vagy más jogtalanság felbosz-



szantotta, és meghagyta, hogy a vétkes embert azonnal korbácsolják meg vagy verjék bilincsbe. A szolgák ugyan parancsának engedelmeskedtek, de atyai szelídségéről meg nem feledkeztek, s az út mellett, amerre a szent atya menni szándékozott, a vétkes embert karóhoz kötötték, meztelen hátát pedig tyúk vagy más állat vérével befestették. Mihelyt Isten embere odaért és látta kegyetlenségének emlékeztető jelét, rögtön leugrott a szekérről, a megkötözött emberhez sietett, a karót, a kezét, a karját, a bilincseket, majd a lábát csókolgatta, s ajándékokat ígért, hátha kiérdemli, hogy a már elodott embertől irgalmat és bocsánatot nyerjen.

És ha te, ember, akkor ott álltál volna, és láttad volna ezt, ekkora alázatosság és egyszerűség láttán minden bizonnyal azt mondtad volna, hogy Istennek ez az embere azzá a gyermekké változott, akit az Üdvözítő tanítványai elé állított az alázatosság követendő példajaként.” – majd a példán keresztül a jelenlévőket az alázat, a szelídség, a bocsánatkérés és a megbocsátás szép erényeinek mindennapi gyakorlására bátorította. Jézus mondja: „...tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű, s megtaláljátok lelketek nyugalmát.” (Mt 11,29)

Galang Pető Viktória református lelkész asszony a Római levél 6. fejezetének 13. verse alapján beszélt önmagunk átadásáról, annak szükségességéről.

A helyi civil szervezetek, – köztük az egyesületünk is – az óvoda és az iskola képviselői megkoszorúzták az emlékoszlopot.

Fennállása óta már egyszer, 2005-ben felújítottuk a kopjafa védőrétegét. Az időjárás azonban nem tétlenkedik, így az idén ismét konzerváltattuk az oszlop fáját – Tolcsvai Sándor mester kezelte, konzerválta – talán újabb öt évre megint állja az időjárás viszontagságait. Az eredeti márványtábla festése lekopott, a megoldást a tábla teljes cseréje jelentette egy vésett feliratú szürke márványra, ami Bajnok János mestert dicséri. A felújítás költségének egy részét Újbuda Önkormányzatának és az NCA pályázati támogatásával fedeztük, illetve a tábla költségét a kopjafát anno állító Órmezői Közakarat Egyesülettel felesben vállaltuk.

KÜLSŐ KAPCSOLATAINK

Ismét szeretnénk köszönetet mondani az **Órmezői Közösségi Ház** vezetőjének, Preisinger Évának és lelkes csapatának, hogy helyet adnak programjainknak, s minden vasárnap teret adnak a szentmiséknek. Emellett az idén is megjelenhettek programjaink, írásaink egy állandó rovatval az általuk szerkesztett és kiadott Órmezei Objektívben. Köszönet érte a Közösségi Ház valamennyi munkatársának. Éva munkájának kézzelfogható eredménye az is, hogy a szeptemberi testületi ülésén az Újbudai Kulturális Intézet (KULTI) igazgatójává választották Preisinger Évát. Az új feladatokhoz jó egyezséget és sok-sok sikert kívánunk!

Meghívást kaptunk a 2011. április 6-án a Parlament Felsőházi termében rendezett 4. Országos Keresztény Civil Szervezetek Fórumára, melynek témája: Etika- erőforrás, biztonság volt. Dr. Semjén Zolt miniszterelnök-helyettes megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy nem csak hazánk, hanem az egész emberi civilizáció szellemi, erkölcsi válságban van. A jelenlegi helyzetben a társadalmi megújulás lehetséges, és

igényt teremt az etikus magatartásra. Az előadók mind kitértek arra, hogy a társadalmi élet minden területén milyen fontos az etika. Dr. Hoffmann Rózsa oktatási államtitkár a pedagógus képzésben résztvevők felelősségét, és a felkészített pedagógusok oktatási-nevelési felelősségét emelte ki. Szalai Annamária, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnöke a Médiatörvény fontosságáról beszélt. Dr. Székely János, Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspöke a cigánylét etikai kihívásairól tartott előadást. Ez egy kis ízelítő az elhangzottakból, hiszen az élet minden területén fontos az etika, hogy az emberek ne csak saját érdeküket tartsák szem előtt, hanem a társadalom többi tagjának a boldogulását is.

Az 5. Keresztény Civil Szervezetek Országos Fórumán is részt vettünk október 27-én a Parlament Felsőházi termében. Témája: A család, mint a nemzet fennmaradásának alapja volt. Az új családjogi törvény szükségességéről és céljáról tájékoztattak bennünket. A jelenlegi helyzet fennmaradása tarthatatlan, mert hazánk a század végére jelentéktelen kis ország lesz, többségben idősekkel. A törvény célja, hogy a gyermekvállalási kedvet növelje. Hazánkban nagy probléma, hogy a gyerekek 40%-a családon kívül születik. A családnak a házasságra kell épülnie: a gyerekek legyen anyja, apja. Elő kell segíteni a család minden tagjának felelősségét a másik ellátásáért. A fiatalokat fel kell készíteni a házasságra. Ebben az egyháznak is van feladatuk. Több civil meghívásnak is eleget tettünk az idén. Egyesületünket mindkét fórumon Lukácsa Gézáné képviselte.

Az idén 10 esztendőős Őrmezői Református Misszió október 5-én tartott Hálaadó Református Estjére kapott meghívást elfogadva – néhány Morusos látogatásával – együtt elevenítettük föl református testvéreinkkel a keresztyén elkötelezettség és közösségépítés mérföldköveit és ünnepeltük eredményeiket.

Másik kedves meghívónkat Szentimrevárosból kaptuk, ahová minden évben van szerencsénk ellátogatni a Szent Imre napi búcsú és rendezvények kapcsán. Az idén a ciszterci rendi atyák és a kerületi papság miséjén vettünk részt november 5-én, majd az azt követő agapét látogattuk meg. Különös alkalom is volt ez, mert *Placid atya* – aki tavaly volt a Morus vendége – 95. születésnapjára megjelenő „Imádságos könyvem” c. könyvének kiadását is, valamint *Dékány Sixtus zirci apát* „Evezz a mélyre!” c. beszélgető-kötetét is megkaptuk, s helyben dedikáltathattuk is.

Az eseménysorozat gazdag programjában az Őrmezői miséken kántorként szolgáló *Makrai Márton* is fellépett, mint a Gesualdo kamarakórus énekese.

FORRÁSAINK, PÁLYÁZATOK

Folytatódott a kezdeményezés **az Őrmezői 1%-os adóforintok** itthon-tartásával kapcsolatban, bár emellett saját költségen több újságban és az Újbuda TV-ben is kampányoltunk – igen csekély eredménnyel. A jelentős költséggel járó kampány ellenére gyakorlatilag a tavalyi eredményt ismételtük meg. Így nem igazoltuk azt a vélekedésünket sem, hogy 2 éve sokat számított, hogy az egyesület saját kampányt

is végzett bevételeinek gyarapítására, ismertségének fokozására. Kilátásaink ezen a ponton pedig csak rosszabbak lesznek, hiszen az adókulcs csökkenésével a befizetett adók mértéke kisebb, következményként az 1% is kisebb lesz...

A 2011. évben ismét benyújtottuk pályázatainkat, Újbuda Önkormányzatának kulturális pályázatán sikerült 300.000 forintot nyerni, míg az NCA Közép-magyarországi Regionális Kollégiumának működési célú pályázatán ezúttal csak 140.000 forintot ítélték meg nekünk. Utóbbinál a keretek igencsak szűkre voltak szabva, idén új rendszerben, csak 4 hónapra, abból is a kevésbé aktív, nyári időszakra lehetett működési célú támogatást igényelni, így nem csoda, hogy nagyon nehéz volt a költségvetés összeállítása. Legkevesbé elégedettek a Fővárosi Önkormányzat kiírásaival voltunk, mert ők egyáltalán ki sem írtak pályázatot.

Ez a két támogatónk fedezte a jelen kiadvány szerkesztési (NCA 20.000 Ft) és nyomtatási költségeit is (Újbuda 200.000 Ft), köszönet érte!

A 2010. évi személyi jövedelemadó 1%-os felajánlásaiból összesen 291.337 forintot kaptunk, az összeg egy részén hasznos eszközöket vásároltunk a Neszmélyi úti óvodának és a gyerekeknek, amiért cserében ők a szülők között kampányoltak egyesületünk támogatásáért, másrészt pedig a karácsonyi szeretetcsomagok összeállításához és a kirándulás költségeinek fedezetére használtuk fel. Ezúton is hálásan köszönjük mindazoknak a támogatását, akik éltek ezzel a lehetőséggel, és az Őrmezői Morus Szent Tamás Egyesületet tüntették ki gondoskodásukkal!

Kérjük Önöket, a továbbiakban is támogassák az Őrmezői Morus Szent Tamás Egyesületet adójuk 1 %-ával, amelyet az egyesület adószámának feltüntetésével adóbevallásuk melléklete segítségével juttathatnak el hozzánk.

Adószámunk: 18056824-1-43

KARITATÍV TEVÉKENYSÉG

Több éve támogatjuk a szerény körülmények között élő *Mihályko Tamás* máréfalvai, jelenleg 4. osztályos kislány tanulását, a Csaba testvér által szervezett napköziben való ellátásához járunk hozzá havi 5.000 forinttal. A miseközösség tagjai közül 18 fő önkéntesen összeadva további havi 5.000 forintot juttat *Dénes Attilának*, Tamás kis társának.

Saját hagyományainknak megfelelően őrmezői társainkat ismét támogattuk, húsvétkor és karácsonykor 50-50, hasznos, tartós élelmiszerekből álló szeretetcsomagot készítettünk és hordtunk szét a rászoruló családoknak és idős, egyedülálló lakótársainknak.

Idén is részt veszünk a Gyűjtsön egy csillagot akcióba is, hogy a mi adományaink se hiányozzanak a szegények megsegítésére összegyűjtött összegből. A gyertyák árusí-

tása december hónap elején, az adventi időszakban (kiadványunk nyomdába adásakor) zajlik.

Idén is tettünk javaslatot Újbuda képviselőtestületének, hogy kiket szeretnénk támogatásban részesíttetni a karácsony előtti egyszeri támogatáskor. Ezúttal 59 nevet adtunk le, reméljük, hogy szándékunk célba talált.

ÖNKÉNTESEINK

Évről-évre leírjuk, a közhasznúsági jelentéseink is azt tartalmazzák, hogy a Morusnak nincsenek fizetett alkalmazottai. Minden munkát, a szentmisék előkészítésétől a rendezvényszervezésen át a pályázatok megírásáig és elszámolásáig, a meghívók postázásáig és a szeretetsomagok kézbesítéséig az egyesület tisztségviselői, önkéntesei végzik, ellenszolgáltatás nélkül. Felsorolhatatlanul sokrétűek a feladataik. Nekik köszönhető, ha tetszett egy-egy programunk, vagy az Egyesület adományai célba találtak.

BÚCSÚ

2011. október 9-én itt hagyott minket Fülöp Zoltánné, Ilonka néni, aki 1993. márciusában írta alá a belépési nyilatkozatot, az alapítást követő néhány héten belül. Egyesületünk történelme összeforrt Ilonka néni önzetlen tevékenységével. Még 87. évében is, haláláig rendszeres résztvevője volt a vasárnapi szentmiséinknek. Nemcsak a miséhallgatás, hanem annak szervezése, a szertartás utáni rendrakás sem történhetett nélküle. Hiányozni fogsz, szeretettel gondolunk Rád, nyugodj békében!



ZÁRSZÓ

Mindaz, amit leírtunk nem a képzelet szülötte, hús-vér emberek és programok állnak mögötte. Igaz, a kor szelleme ránk kényszerítette, hogy a virtuális valóságban is megkeressük a helyünket, de ez csak egy okkal több arra, hogy keressék, keressétek velünk a személyes találkozást. Viszontlátásra!

Órmező, 2011. december

Szeretettel

Az Órmezői Morus Szent Tamás Egyesület

morus@omszte.hu, www.omszte.hu, a face bookon: Morus Szent Tamás Egyesület